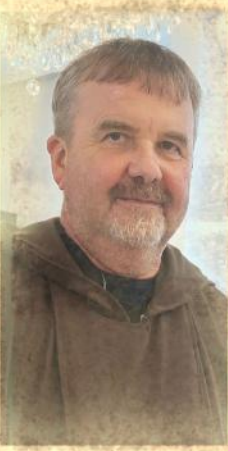


# FRANTIŠKÁNSKA *rodina*



**APOŠTOL UTRPENIA  
KAPUCÍN TOMÁŠ KONC  
ROZHOVOR V ZRCADLE  
BRATSKÉ STRETNUTIA  
EKO FR ANKETA**



**OSEMSTOROČNÉ  
FRANTIŠKÁNSKE  
JUBILEÁ**



# obsah

|  |    |
|--|----|
| OSEMSTOROČNÉ FRANTIŠKÁNSKE JUBILEÁ.....    | 4  |
| CTIHODNÝ GIACOMO GAGLIONE.....             | 6  |
| ROZHOVOR S KAPUCÍNOM TOMÁŠOM KONCOM .....  | 12 |
| EKO FRANKETA.....                          | 20 |
| POZNÁVÁME ČESKÉ TERCIÁŘE.....              | 24 |
| CELOSLOVENSKÉ STRETNUTIE NA VELEHRADE..... | 30 |
| KLENOTY U SUSEDŮV.....                     | 32 |
| MARIÁNSKA PŮŤ V PRAHE.....                 | 34 |
| DUCHOVNÁ OBNOVA V NOVEJ DUBNICI.....       | 35 |
| PORCIUNKULA NA ORAVE.....                  | 36 |
| PORCIUNKULA V BREHOVE.....                 | 37 |
| VOLEBNÁ KAPITULA V BRATISLAVE.....         | 38 |
| ŽIVOTNÉ JUBILEÁ.....                       | 39 |
| OTEC PIO Z PIETRELCINY.....                | 40 |

## FRANTIŠKÁNSKA *rodina*

Časopis pre tých, ktorým je blízka františkánska spiritualita

Vychádza: 4x ročne

Ročník: 33, Číslo: 3/2023

Dátum vydania: september 2023

Registrácia MK SR: EV 5631/18

ISSN: 1338-3213

IČO: 17 309 620

Vydáva: Františkánsky svetský rád, Františkánska 2, 811 01 Bratislava

Redakčná rada: Cecília Blanárová, Monika Olečková, Marcela Prekopová,  
Martina Zonnenscheinová a Pavol Železník (šéfredaktor)

Email: frantiskanska.rodina@gmail.com

Webové sídlo: www.assisi.sk

Náklad: 750 ks

Cena: Františkánska rodina vychádza vďaka príspevkom odberateľov časopisu.

Číslo účtu vo formáte IBAN: SK91 0900 0000 0000 1148 4135

Svoje príspevky zasielajte na emailovú adresu redakcie.

Redakcia si vyhradzuje právo rozhodovať o úprave a výbere príspevkov,  
ktoré budú zaradené do príslušného čísla časopisu.

Obálka: fotokoláž

## slovo na úvod



Drahí priatelia,

téma utrpenia je takpovediac silná káva. Nesie v sebe tajomstvo, ktoré nevieme dostatočne pochopiť a ani vysvetliť. Žiadna škola, ani vedomosť nás na utrpenie nepripraví. Chceme sa mu zďaleka vyhnúť, ale vždy nás dobehne. Veď už len predstava utrpenia nás desí. Ak hrozí niekomu z našich priateľov alebo rodinných príslušníkov, vzpierame sa a z hĺbky svojej duše voláme: „To sa ti nesmie stať!“

Je celkom prirodzené, že utrpenie nikomu neprajeme, ani ho sami nevyhľadávame. Napriek tomu je život každého človeka pretkávaný mnohými bolestnými skúsenosťami. Choroba a bolesť patrili vždy k najťažším skúškam človeka. V súžení poznávame svoju vlastnú krehkosť a bezmocnosť, ktorá nám paradoxne umožňuje hlbšie precítiť intímnu Božiu blízkosť a pochopiť kríž Kristovho utrpenia.

Utrpenie prežívané so Spasiteľom je nielen znesiteľné, ale môže byť dokonca dôvodom na radosť. Nádherným obrazom premeny zúfalstva a nepredstaviteľnej ľudskej bolesti na dar milosti je príbeh Giacoma Gaglioneho, ktorý celý svoj dospelý život prežil „ukrižovaný“ na svojom železnom invalidnom kresle.

S krížom utrpenia a nespravodlivého súženia sa stretávame aj v rozhovore s kapucínom Tomášom Koncom. O svojich úspechoch, ale viac o bolestiach a prežitých krízach hovorí s bezprostrednou otvorenosťou a úprimnosťou. V odpovediach na položené otázky tak nachádzame nevšedné svedectvo prežívanej viery, pokornej služby i duchovnej zrelosti.

Pohľad do zrkadla Luboša Kolafu je originálnym, nenúteným a láskavým autoportrétom človeka, ktorý sa nepotrebuje štylizovať, ale odhaľuje o sebe a svojom živote jednoduché a pravdivé skutočnosti. Využime prítomný čas a inšpirujme sa jeho príkladom. Pozrime sa i my do pomyselného zrkadla a urobme si revíziu vlastného života. Možno budeme prekvapení, čo všetko v tom zrkadle uvidíme. Buďme k sebe úprimní a zahrňme do zorného poľa sebareflexie všetky naše vzťahy - k Bohu, k sebe, k blížnemu i k celému stvorenstvu.

Pavol Železník



# FRANTIŠKÁNSKE JUBILEÁ

## NAŠA EXISTENCIA AKO BRATOV A SESTIER

V roku slávania prvých dvoch významných jubileí sa v ďalšej časti spoločného uvažovania nad odporúčaniami Konferencie františkánskej rodiny v Ríme, budeme venovať téme - **naša existencia ako bratov a sestier**, a zároveň odhaľovať spoločný cieľ „... *znovuobjaviť podstatnú dôležitosť Reguly pre ochranu a pestovanie bratského života.*“

Keďže sme sa zaviazali žiť evanjelium podľa príkladu sv. Františka, jednou z otázok pri štúdiu reguly, ktorú si môžeme položiť je - aký príklad každému osobne dáva sv. František v službe a vo vzťahu k svojim bratom, pretože život v bratstve je fundamentom našej spirituality. Bratstvo sa aj pre serafínsku cestu stáva cestou k svätosti a „ľahňou“ povolání. V ňom sa učíme hlbšie prežívať svoju vieru, nadväzovať osobný vzťah s Ježišom, vzdávať sa seba samých, v ňom prežívame ťažké chvíle i chvíle prijatia a lásky. Vychádzame z pastoračných centier, aby sme niesli dobrú zvesť evanjelia do našich rodín, na pracoviská a do sveta, v ktorom žijeme. Svoju cestu životom si bez spoločenstva bratov a sestier, ktorí nás na nej sprevádzajú, nemožno ani len predstaviť. Preto je účasť na pravidelných stretnutiach tak dôležitá nielen pre našu osobnú formáciu, ale aj formáciu a duchovný rast celého bratstva. Pristavme sa pri vybraných článkoch reguly, ktoré reflektujú bratské spolužitie i naše povinnosti.

### Vidieť živého Krista v druhých

„*Svetskí františkáni sa teda usilujú vidieť živú a činnú osobu Krista vo svojich bratoch a sestrách*“... (Hlava 2, čl. 5). Čo vlastne znamená vidieť živú a činnú osobu Krista v druhom? Výstižne to vyjadril aj pápež Benedikt XVI. v januárovej katechéze z roku 2013 s názvom *Aj neveriaci môžu vidieť Božiu tvár*, keď hovorí:

„*Celá naša existencia musí byť orientovaná na stretnutie sa s Ježišom Kristom, na lásku k nemu; a v nej, v tejto láske, musíme mať túžbu skutočne spoznať Boha, teda túžba vidieť Božiu tvár, je hlboko v každom človeku, aj v neveriacom. Táto túžba sa uskutočňuje nasledovaním Krista, centrálné miesto má láska k bližnému, tá láska, ktorá nám vo svetle Ukrižovaného dáva spoznať Ježišovu tvár v chudobnom, slabom, trpiacom. To je možné len vtedy, ak sa nám Ježišova tvár stala známou - v počúvaní jeho Slova, v duchovnom rozhovore, vo vstupovaní do tohto Slova tak, aby sme ho skutočne stretli v tajomstve Eucharistie.*“

### Spojení, ako bratia a sestry kajúnci

V nasledujúcom texte v článku 7 pokračuje regula v téme budovania skutočného bratského života našich komunít. Píše sa v nej o dynamickej sile evanjelia a radikálnej vnútornej zmene, ako o každodennom obrátení. Slovo dynamický má viacero významov a okrem iného znamená aj *prejavujúci vnútornú silu a pohyblivosť*. Žijeme vo svete, ktorý má vlastnú hrozivú dynamiku a ciele, ktorá prinášajú chorobné a ničivé dôsledky, ak sa do nej zapojíme. Pretože táto dynamika sveta a jeho ponúk nás strháva k výberu konať nielen to, čo v súlade s evanjeliom nie je a je vyslovene škodlivé a hriešne, ale aj manipulujúce, aby sme sa rozhodovali pre dočasné dobré, ktorých je tak veľa, že strácame

perspektívu dôsledného nasledovania jediného Dobra, pre ktoré sme sa rozhodli aj svojou profesiou. Ak v sebe vzbudíme túžbu znovu si s pomocou Ducha Svätého usporiadať priority, pravdepodobne všetci nájdeme veľa toho, čoho sa môžeme zrieknuť, na čo zbytočne plytváme svojim časom, akému „tiež dobru“ dávame prednosť pred tým najvyšším dobrom.

## Svedkovia dobier

Článok 13 rozvíja túto tému z pohľadu nás, ako svedkov evanjeliových dobier, ktoré očakávame, tiež aj pre náš záväzok nadobudnúť si čistotu srdca, ako to od nás vyžaduje povolanie a zároveň požaduje „... **uvolniť sa pre lásku k Bohu a bratom a sestram.**“ Isto nie je pre každého ľahké prejavíť lásku tomu, kto nám ubližuje, nemá nás rád, súdi nás, alebo podobne. A niekedy nie je jednoduché nájsť si čas a ísť na stretnutie, či pridať sa a pomôcť bratom a sestram v aktivitách, ktoré šíria evanjelióvu zvesť a františkánsku spirituálnu. Keď sme sa vydali na cestu hlbšieho nasledovania nášho Pána Ježiša Krista v šľapajach sv. Františka, naše rodiny s tým súhlasili a tým prejavili súhlas aj s tým, že zároveň budeme dodržiavať aj naše stavovské povinnosti. Potrebujeme sa zamyslieť, či sa neskrývame za všeličo iné a naša „angažovanosť“ nekončí iba pasívnou účasťou na stretnutiach, pričom celú ťarchu plnenia záväzkov komunít necháme na pleciah ministra, prípadne iného člena miestnej rady. Ak sa vydáme cestou prehodnotenia svojich aktivít a vložíme všetko do Božích rúk, čoskoro budeme svedkami malých zázakov, ako nám Pán sám pomôže dobre zvládnuť nápor rodinných, pracovných a iných povinností, pretože sami to nedokážeme. On v konečnom dôsledku požehnáva nielen našu prácu a jej výsledok, ale aj naše rodiny, komunity a všetkých, ktorí sa dali do služieb bratov a verejnosti.

Vďaka Bohu za milostivý čas osláv jubileí, ktorý nám dáva možnosť využiť príležitosť na slávenie v našich srdciach, v bratstvách i tam kde žijeme. Hovorí sa, že kde je dobrá vôľa tam sa nájde aj cesta. Pomáhajme si navzájom nielen pri oslavách, ale pri všetkých dobrých aktivitách skutkami lásky a pomoci, pretože ony budujú, pestujú, zveľaďujú naše bratské spolužitie a stmelujú celú františkánsku rodinu. A ak môžeme, nechodobňujeme sa o požehnanie plynúce z týchto skutkov lásky, ktoré nám, našim rodinám i ostatným prinášajú. Pretože sú to práve skutky, ktoré hovoria o našej františkánskej ceste.

Konferencia Františkánskej rodiny nám ponúka návrh aktivít pre ochranu a pestovanie bratského života.

- *Okrem štúdia a reflexie Reguly spoločne hľadať najvhodnejšie spôsoby, jej „vtelenia“ uplatnenia v denných aktivitách.*
- *Dopriať si čas na stretnutia, ktoré posilňujú vzťahy v našich rodinách, bratstvách, na pracovisku, atď.*
- *V spolupráci s inými členmi františkánskej rodiny podporiť všetky iniciatívy, ktoré napomáhajú vzájomnému poznaniu a posilňujú bratské spoločenstvo.*

Zveľaďujme naše bratstvá, lebo sú miestami, kde sa prostredníctvom modlitieb a úloh zjednocujeme s ostatnými komunitami a pomáhame, aby serafínsky plameň neustále mohol horieť. Nech sa naše bratstvá stanú miestami stretnutí plných lásky, jedinečného spôsobu nasledovania Krista, aby nás duch sveta nevtiahol do svojich, neraz škodlivých potrieb a cieľov. Aby sme nezabudli kto sme, čo sme sľúbili a Boha dávali na prvé miesto, ako náš otec sv. František. Aby sa stretnutia stali miestami, kde si živo a neustále pripomíname jeho duchovný odkaz a získavame silu denne zápasíť o svoje povolanie.

Pripravila sr. Mária Marcela

3/2023

---

# Ctihodný Giacomo Gaglione

(1896 - 1962)

apoštol utrpenia



*Ludská krehkosť je výraz, tzv. oxymoron, spájajúci v sebe dva protichodné významy. Človek je stvorenie na jednej strane veľmi vzácne, avšak súčasne aj zraniteľné. Na otázku „čože je človek?“ Sväté písmo odpovedá: „stvoril si ho len o niečo menšieho od anjelov“ (Ž 8,6), ale súčasne dodáva: „preludu sa človek podobá, jeho dni sú ako letiaci tieň“ (Ž 144,4). Krehkosť a vzácnosť sú podstatou aj mnohých, z ľudského pohľadu cenných vecí, ako český kryštál, alebo muránske sklo.*



*Obidve vlastnosti sa nádherným spôsobom spájali v živote ctihodného Giacoma Gaglione. Narodil sa v Marcianise 20. júla 1896 ako najstarší s desiatich detí. Jeho otec Valerio bol právnik a matka Amelia pochádzala z bohatej šľachtickej rodiny. Z malého Giacomina vyrástol inteligentný mladý muž s čiernymi očami a kučeravými vlasmi. Ako každý mládenec bol plný života, miloval cyklistiku, tanec, spoločnosť a jeho záujmu neušli ani dievčatá. Všetci predpokladali, že po vzore jeho otca ho čaká skvelá právnická kariéra.*

## Hrozivá diagnóza

V októbri 1912, počas štúdia na gymnáziu, pocítil náhlu bolesť v päte, ktorá mu začala spôsobovať problémy. Postupne mu opuchli kĺby na nohách i rukách. Ukrutná bolesť ho pripútala na lôžko, z ktorého už nikdy viac nevstal. Bola mu stanovená diagnóza deformujúca reumatoidná artritída, s ktorou si v tej dobe lekári nevedeli dať rady. O niekoľko týždňov zostal úplne paralyzovaný, odkázaný na pomoc druhých. Pohyboval sa na špeciálnom železnom kresle so sklonom 45 stupňov, hýbať mohol len rukami a očami. Predpísali mu bahenné kúpele a elektroliečbu. V roku 1914 podstúpil operáciu a na predĺženie skrátенých nôh mu naria dili nosiť ortopedické pomôcky. Giacomo prežíval také fyzické utrpenie, že mu aj obyčajná výmena posteľnej bielizne spôsobovala obrovskú bolesť. Okrem toho nevyliciteľná choroba spôsobila stroskotanie všetkých jeho chlapčenských snov. Vnútorňá temnota sa ešte viac zhoršila po tom, ako sa bláznivo zamiloval do svojej sesternice a každý deň sa nechával odviešť do bytu svojej tety, ktorá bývala v tom istom dome. Keď už však bola jeho náklonnosť k mladému dievčaťu zjavná, zabránili mu, aby sa s ňou ďalej sýtkal.

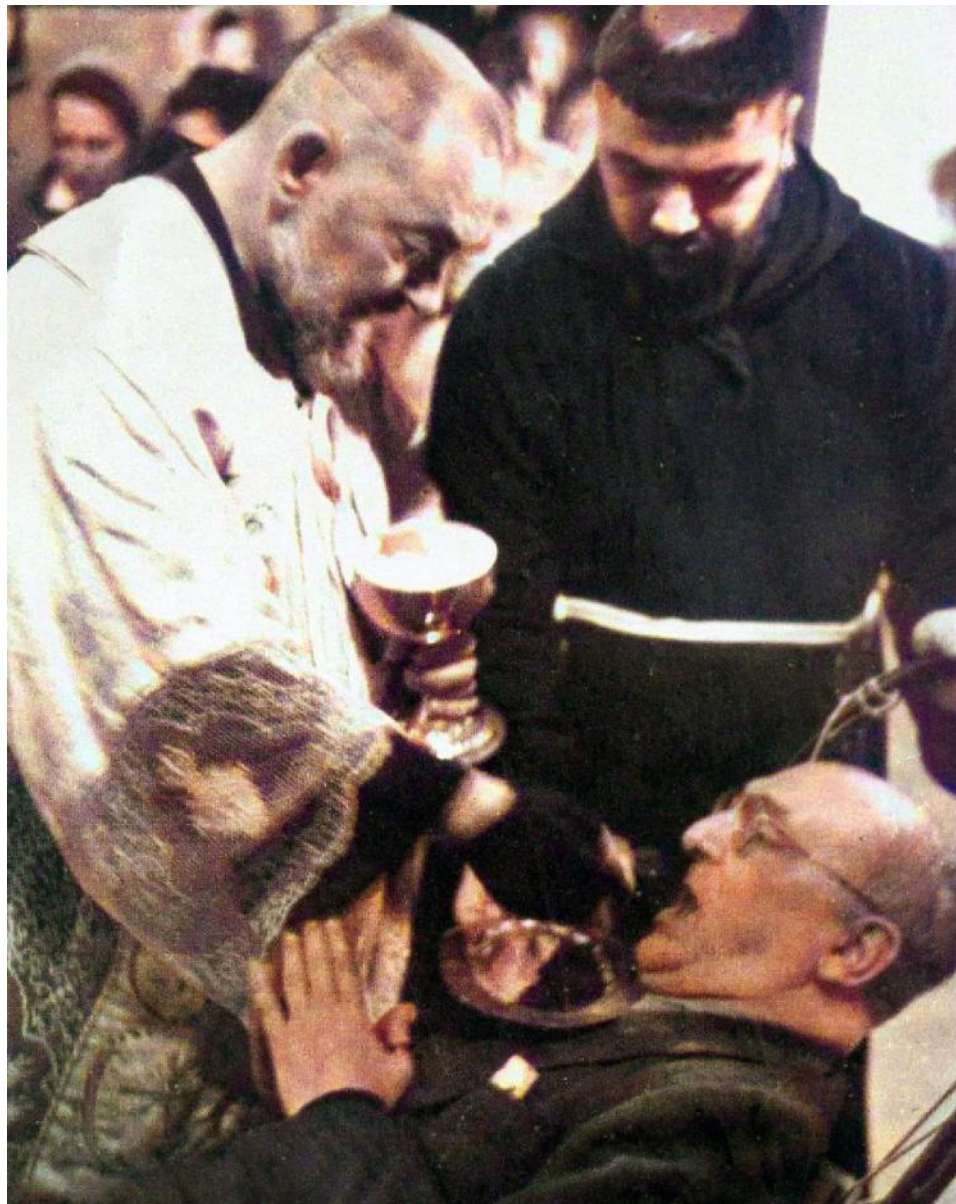
V tej chvíli Giacomo upadol do depresie a krízy, ktorá vyústila do pokusu o samovraždu, našťastie neúspešného.

## Stretnutie s pátrom Piom

Jediný záblesk nádeje prišiel, keď si v roku 1919 prečítal v novinách o kapucínovi zo San Giovanni Rotondo. Giacomo bol odhodlaný vydať sa na namáhavú päťhodinovú cestu vlakom do Puglie, aby si vyprosil uzdravenie. Rodičia, znepokojení chlapcovým prílišným nadšením, po ktorom by mohlo nasledovať strašné sklamanie, sa ho snažili od tohto zámeru odradiť. Po strastiplnej ceste dorazil do kláštora kapucínov v regióne Gargano. Stretnutie s pátrom Piom predstavovalo zlom v jeho živote, stalo sa takpovediac jeho osobným „Damaskom“. Ako každý, kto chcel s pátrom Piom hovoriť, musel sa s ním stretnúť v spovedelnici. Keď skončili, páter Pio sa na neho pozrel upreným pohľadom. Giacomo ostal úplne bez slov a zabudol vyjadriť svoju túžbu po uzdravení. V hlbokom tichu sa niečo zmenilo. Tvárou v tvár mužovi, ktorý na svojom tele niesol znaky Ježišovho utrpenia, si Giacomo prestal želať zázračné vyliečenie, ale prijal svoju chorobu so všetkým utrpením, ktoré mu prinášala.

V San Giovanni Rotondo milosť síce neprijal, ale ju našiel. Ako neskôr napísal: „Páter Pio ma „operoval“. Odňal mi hlavu a dal mi druhú.“ Vrátil sa domov úplne premenený a na odporúčanie kňaza začal maľovať. Predovšetkým sa však vydal na skutočnú duchovnú cestu. Začal čítať

Sväté písmo s úmyslom lepšie spoznať Boha a viac ho milovať. Stal sa duchovným synom pátra Pia a do konca života s ním zostal v kontakte. Kapucín pri jednej príležitosti vyriekol proroctvo: „Giacomino, Giacomino, nemáš nohy, ale jedného dňa budeš známy po celom svete.“







Duchovné vedenie pátra Pia pravdepodobne prispelo aj k tomu, že 15. augusta 1921 sa stal františkánskym terciárom a pri profesii, z úcty k svätcovi z Assisi, prijal meno František.

V roku 1920 zomrel jeho otec. Giacomo, pripútaný na železný vozík, ho nemohol ani pobozkať. Poslal list pátrovi Pioví, v ktorom napísal: „Ako by som si prial, aby išli všetci do neba...“ Zároveň prosil, aby páter odslúžil za jeho otca svätú omšu. Ten mu v liste odpovedal: „Najdrahší Giacomino, Ježiš nech ťa poteší pre stratu tvojho drahého otca. Jeho dobrota a kresťanská zbožnosť nás nútia plne dúfať, že už vlastní najvyššie Dobro. Neprestanem sa modliť za jeho dušu.“

### Apoštolát utrpenia

Giacomo sa stal novou hlavou rodiny a požehnal tiež sobáš svojej sesternice, ktorú kedysi miloval. V roku 1921 do jeho života vstúpil ďalší svätec. Na konzultáciu bol privolaný Giuseppe Moscati, známy neapolský lekár. Aj on potvrdil nevyliciteľnú povahu Giacomovej choroby, ale intuitívne vnímal, že to pre neho bude prostriedok posvätenia.

V auguste 1929 sa Giacomo vydal na prvú zo svojich deviatich ciest do Lúrd. Pri modlitbe v jaskyni zjavení v ňom dozrelo poznanie, že každý chorý človek dopĺňa na svojom tele Ježišovo utrpenie. Dospel k presvedčeniu, že chorí sú Pánovi obľúbenci a sú pre neho veľmi vzácní.

Túto svoju skúsenosť opísal vo svojej prvej knihe „Púť jednej duše“. Cítil sa byť osobne volaný ponúknuť sa ako obeta za spásu sveta. Napísal, že „najväčším darom, ktorý Boh môže dať stvoreniam, je choroba, pretože krížom ich robí podobnými svojmu milovanému Synovi.“

Z tejto myšlienky sa zrodilo „Duchovné bratstvo chorých vracajúcich sa z Lúrd“, ktoré sa v roku 1949 premenovalo na „Apoštolát utrpenia“. Toto dielo bolo po schválení svojho štatútu pozhnané pápežom Piom XII. a biskupom z Ceserty. Jeho cieľom bolo pomáhať chorým a trpiacim, prijímať, či dokonca milovať svoje vlastné utrpenie ako dar Božej náklonnosti. Jeho motto bolo: „usmievaj sa v bolesti“. Zámerom nebolo zbytočne vyhľadávať utrpenie, ani ho prehnane glorifikovať, ale bolo to pozvanie premeniť seba samého prostredníctvom prijatého utrpenia na zdroj útechy pre druhých. To, že Giacomo prijal Božiu vôľu, začal sa opäť smiať, žartovať a milovať život, tak ako

kedysi v mladosti, prinieslo úľavu aj jeho matke, ktorá sa prestala trápiť kvôli synovej chorobe. Giacomo odvtedy venoval svoj život druhým, publikoval články, založil časopis a organizoval rôzne púte. Aby povzbudil chorých, napísal so zvyškom motoriky, ktoré si jeho prsty zachovali, ročne viac ako tritisíc listov (priemerne desať listov denne). „Ak to Pán takto chce, nemôžem a nesmiem vymyslieť lepší spôsob ako mu slúžiť, než je tento.“ V roku 1956 vychádza jeho druhá kniha „V zrkadle mojej duše“ s autogramom a citátom pátra Pia: „Nikdy nespúšťaj z mysle Kristovo umučenie, ak chceš mať účasť na jeho sláve“. Posledná kniha s názvom „Päťdesiat rokov kríža pre schopnosť usmievať sa“ vyšla k päťdesiatemu výročiu trvania jeho choroby. Päťdesiat rokov života prežitého v bolesti, paralyzovaný, bez možnosti hýbať sa, ho spájalo s pátrom Piom, ktorý niesol na svojom tele Ježišove stigmy taktiež päťdesiat rokov.





## Smrť

V posledných mesiacoch roku 1961 sa Giacomov zdravotný stav začal zhoršovať. Na tele sa mu vytvorili bolestivé pľuzgiere a úplne stratil chuť do jedla. Prosil Máriu, aby zomrel skôr ako jeho matka. Deň pred svojou smrťou si želal, aby ho položili na holú zem v jeho ateliéri. Bolo to želanie, ktoré v mnohom pripomínalo smrť svätého Františka. Na druhý deň, 28. mája 1962, Giacomo odovzdal svoju dušu Pánovi.

3. apríla 2009 pápež Benedikt XVI. vydal dekrét o hrdinských čnostiach Giacomu Gaglione, laického svetského františkána a vyhlásil ho za ctihodného. Kongregácia pre kauzy svätých otvorila jeho beatifikačný proces a čaká sa na uznanie zázraku, ktorý by tento stav potvrdil.

Giacomo Gaglione sa raz pri jednej príležitosti vyjadril, že „chorý človek je ten najcitlivejší človek, aký na zemi existuje, úsmev ho povznáša, ale jediný pohľad ho môže uvrhnúť do desivej izolácie.“ Pri pohľade na jeho život sme v pokušení zastaviť sa pri utrpení. Giacomo však nepotrebuje našu lútosť. On sám dospel k poznaniu, že napriek svojej slabosti a krehkosti je vzácny a cenný nielen pre Boha, ale aj pre druhých ľudí. Pozýva nás, podľa vzoru svojho Majstra, pozeráť sa očami viery ponad kríž, vstúpiť do svojej slabosti a práve v nej nájsť silu, ktorá premieňa tento svet.

Pripravila Martina Zonnenscheinová

[www.giacomogaglione.it/biografia](http://www.giacomogaglione.it/biografia)

[www.santiebeati.it](http://www.santiebeati.it)

[marcianise.italiani.it/giacomo-gaglione](http://marcianise.italiani.it/giacomo-gaglione)

[www.reginadelrosario.it/giacomo-gaglione-apostolo-della-sofferenza](http://www.reginadelrosario.it/giacomo-gaglione-apostolo-della-sofferenza)

foto: [www.facebook.com/VenerabileGiacomoGaglione](https://www.facebook.com/VenerabileGiacomoGaglione)

## VŠETKY MOJE KRÍŽE BOLI V PODSTATE ZAČIATKOM UZDRAVENIA

Mnohí z nás, najmä tí, skôr narodení, sme mali možnosť spoznať príbeh kapucína, kňaza Tomáša Konca. Železnú ruku komunistického režimu, ktorá drvila každého, kto mal iný názor a veril v iné hodnoty, pocítil ako mladý, dvadsaťročný študent, keď ho zatkli a uväznili za pašovania náboženskej literatúry. V decembri tohto roku uplynie 40 rokov od tejto udalosti. Ako pokračovala jeho životná i františkánska cesta, čomu sa venuje dnes, sme sa rozprávali deň pred jeho 60. narodeninami, ku ktorým mu vyprosujeme veľa Božích milostí, dobré zdravie, pokračovanie v plodnej práci a službe druhým.

P. Tomáš Kone OFMCap

*Curriculum vitae*

Tomáš Konc sa narodil 24. augusta 1963 v Bratislave. Pochádza z veriacej, katolíckej rodiny, vyrastal spolu s piatimi súrodencami, má štyri sestry a jedného staršieho brata Jozefa, ktorý sa tiež stal kapucínom a kňazom. Základnú školu ukončil v rodnom meste, rovnako aj Gymnázium Juraja Hronca, so zameraním na matematiku. Potom bol prijatý na Strojnícku fakultu Slovenskej vysokej školy technickej, na štúdium na Strojníckej fakulte. 12. decembra 1983 bol zatknutý za pašovanie náboženskej literatúry, vylúčený zo štúdiá a v marci 1985 odsúdený. Po ukončení výkonu trestu v auguste toho istého roka pracoval ako robotník. Do rádu bratov kapucínov vstúpil 19.3.1983, tajný noviciát mal doma a v komunistickom väzení v Poľsku a na Slovensku. Konkrétne v Tarnowe, Nowom Saczi, v Košiciach a v justičnom paláci v Bratislave, vo väzenskej cele. Formáciu absolvoval tiež tajne v komunistickom väzení a na vojenskej službe v Čechách, na Morave a na Slovensku. Aj viaceré duchovné cvičenia v Kelči, Fulneku a na rôznych chatách na Slovensku... Večné sľuby mal v Bratislave v kostole kapucínov 24.3.1990. Po revolúcii dokončil povinnú vojenskú službu a prijali ho na štúdium matematiky a fyziky na Karlovu univerzitu v Prahe, kde neskôr študoval biofyziku. Štúdium ukončil v roku 1994. V rovnakom roku absolvoval aj záverečné štúdium katolíckej teológie v Prešove. Kňazskú vysviacku prijal 5.2.1994, z rúk biskupa Dominika Hrušovského.

### **Kto a čo všetko formovalo Tvoju vieru i povolanie počas detstva?**

Bol som vychovávaný v katolíckej rodine, bývali sme neďaleko Františkánskeho námestia, takže k Jezuitom, aj ku františkánom a kapucínom som nemal ďaleko. Od mala som miništroval a zúčastňoval som sa rôznych podujatí a výletov, spolu s ďalšími, na ktorých nás sprevádzal najčastejšie tajne vysvätený mladý kňaz, kapucín Janko Otruba. Veľmi sa mi páčilo toto obdobie a rád som chodieval najmä do prírody, kde som tiež počas sv. omše, spolu s inými chlapcami miništrovali. Najskôr som mal spovedníka pátra Metoda, neskôr ako adolescent, pátra Vojtecha, ktorý bol mojím stálym spovedníkom a duchovne ma viedol. Keď som začal uvažovať o povolani, boli to kapucíni, páter Šebastián a mladí tajne vysvätení kňazi. Títo všetci vplývali na moju prvotnú kresťanskú i františkánsku formáciu.

**Ako si sa rozhodol? Mal si už od začiatku jasno v tom, že budeš rehoľníkom,**

### **kapucínom?**

Pôvodne, už ako študent na gymnáziu, som uvažoval, že sa možno stanem diecéznym kňazom. Ako pätnásťročný som chodieval miništrovať ku františkánom. O dva roky neskôr som začal chodiť aj ku kapucínom, s ktorými som sa zúčastnil aj púte z Varšavy do Čenstochovej, kde sme sa viac zblížili. Potom som sa začal zaoberať myšlienkou na rehoľné povolanie a bol som dosť neistý, uvažoval som aj nad rehoľou jezuitov. Pamätám si, ako som s veľkou trémou vyjaviť svoju túžbu po povolaní kapucínovi Jankovi Otrubovi, predtým, kým som sa k tomu odhodlal, dlho som kľáčal pred obrazom Pána Ježiša a prosil o pomoc. Janko sa mojej túžbe veľmi potešil a pozval ma, aby som sa prišiel pozrieť medzi nich. Po troch mesiacoch som sa rozhodol pre rehoľu kapucínov. Bolo to dosť zrýchlené rozhodnutie, všetko sa udialo medzi Silvestrom 1982 a marcom 1983. V tom čase som študoval druhý ročník na Slovenskej vysokej škole technickej, na Elektrotechnickej fakulte.

## Ovplyvnil Tvoje rozhodnutie aj brat Jozef, ktorý sa tiež stal kapucínom a kňazom?

Môj o 5 rokov starší brat Jozef najskôr vstúpil do tretieho rádu svetských františkánov, o čom som veľa nevedel, lebo on o tom nehovoril. Bolo to za komunizmu a opatrnosť a utajenie aj pred príbuznými v rodinách, boli v tom čase nevyhnutné. To, že sa neskôr stal rehoľníkom - františkánom, kapucínom, som o ňom tiež vôbec nevedel. Bolo to niekoľko rokov pred mojím rozhodnutím a tiež keď sa vydal aj na cestu kňazstva a tajne študoval teológiu, o ničom som nevedel. Obaja ako kapucíni sme sa prvýkrát stretli na duchovných cvičeniach v Kelči na Morave, ja ako novic a on ako študent teológie. Celkom nezávisle na sebe.

## Ktorú cnosť sv. Františka si obzvlášť obdivoval, čo Ťa k nemu najviac priťahovalo?

Predovšetkým to bola jeho pokora, jednoduchosť a vnímanie stvorenia, ktoré kládol na jednu úroveň s ostatným. Jeho úplná dôvera v starostlivosť Boha Otca o všetky potreby tých, ktorých stvoril. Sv. František býva zobrazený s rozťahnutými rukami, je

spontánny a pokorný, vidí Boha vo všetkom a v tejto pokore sa prihovára aj k zvieratám. Obdivujem tiež aj jeho bezprostrednosť s akou dokázal objasniť malomocného, jeho úplné prijatie druhého človeka a úprimné dávanie seba samého, s čím som ja nemal skúsenosť. Františkánska spiritualita je afektívna, citová. Bratia sa pri stretnutí objímajú, čo predpokladá obojstrannú spontánnosť, nie predstieranú a násilnú. A takúto pokornú vrúcnosť a bezprostrednosť by sme mali prežívať najmä pri stretnutí s Pánom Ježišom v Eucharistii a nemali by sme si klaknúť a prijať Ho, ak to úprimne neprežívame. Tak, ako o tom písal spisovateľ Carlo Caretto, ktorý si klakol na púšti pred Eucharistiou až potom, keď pokorne uznal, že je tam prítomný Pán Ježiš.

Túto formáciu a nadšenie z poznávania františkánskej spirituality prerušilo mimoriadne ťažké obdobie, ktoré hlboko poznačilo a výrazne ovplyvnilo Tvoj ďalší život, duševné i fyzické zdravie. Bolo to zatknutie a väznenie za pašovanie náboženskej literatúry...



Jozef Konc prvý a Tomáš Konc tretí sprava, dolný rad / Poluvsie 1993

Literatúru som v skutočnosti pašoval iba jeden rok, počas druhého ročníka vysokej školy v Bratislave. Vtedy som sa nadchýnal za veľa vecí a vnímal som to viac ako dobrodružstvo. Ako študenti sme mali veľa voľna a keď mi ponúkli, či by som šiel prenášať náboženské knihy cez poľské hranice, tak som bez váhania súhlasil. Obvykle chodievali skupinky troch - štyroch ľudí z územia Oravy, Spiša a občas z Kysúc. My sme boli traja, bola zima 12. decembar 1983, keď ma spolu s kamarátmi Branislavom Borovským a Alojzom Gabajom prichytila na štátnej hranici s Poľskom pohraničná hliadka. Mal som vtedy dvadsať rokov a tri mesiace som strávil vo väzení na samotke poľskej pohraničnej stráže WOP, neskôr v Tarnowe a Novom Saczi, neskôr v rôznych väzniciach na Slovensku, v Košiciach, Bratislave...

**Z Tvojho pobytu vo väzení sa ma okrem iného veľmi dotklo Tvoje vyznanie neustáleho strachu a obavy, že nakoniec nevydržíš a z psychického a fyzického donútenia povieš niečo, čo nechceš. Čo Ti vtedy najviac dodávalo silu a odvahy?**

Bola to neustála modlitba a modlil som sa vždy, kedy som len mohol a všetko. Ružence, žalmy, úryvky z evanjelií, liturgické texty, niektoré som vedel naspamäť... Jednoducho ma držala obyčajná ľudská modlitba. Ostatní si mysleli, že som blázon keď sa stále modlím. Vo väzení sme pri modlitbe mohli iba stáť, alebo sedieť na drevenej stoličke. Modlil som sa za to, aby som nič neprezradil, modlil som sa za spolu zatknutých priateľov, za prijatie Eucharistie, po ktorej som veľmi túžil. Modlil som sa kľačiac s rukami na posteli, čo bolo zakázané a sústavne som opakoval "... prosím ťa Pane o Eucharistiu, prosím ťa Pane Ježišu o to..." Pamätám si, že raz som sa v takejto polohe domodlil desiatok ruženca, keď sa otvorili na väzenskej cele dvere a vojaci mi s veľkou nenávisťou povedali, že sa na mňa vykašľú, že tam budem hniť aj štyri roky, čo sa nestalo, lebo zakrátko

potom ma previezli na Slovensko a o pár mesiacov prepustili. Pán Boh riadil môj osud do detailov, dokonca som bol prepustený na sviatok sv. Ignáca z Loyoly, zatknutý som bol v podvečer sviatku sv. Lucie. Aj títo svätí ma sprevádzali vo väzení, pripomínal som si kalendár svätých, ktorých životopisy som vždy rád čítaval.

**Ako si vnímal z pohľadu viery túto ťažkú skúsenosť?**

Vnímal som, že Pán drží nado mnou svoju ochrannú ruku, pociťoval som jeho blízkosť. Z mládežníckych stretnutí som poznal jednu kamarátku, dnes je z nej rehoľná sestra, ktorá vždy zvykla hovoriť "...dúfam, že sa mi ,to' podarí za niečo dobré obetovať..." Túto vetu som stále nosil v srdci aj vo väzení. Keď sme pašovali knihy, jedna z nich mala názov „Vedeli sa obetovať“, boli v nej životopisy svätcov, ktoré som si pripomínal. Aj dnes keď mám nejakú ťažkosť, snažím sa ju vždy obetovať na konkrétny úmysel, za niekoho, za naše nové povolania a podobne.

**Neskôr, v marci 1985, si bol na Slovensku odsúdený. Aj keď spätne hodnotíš, že to bolo viac dobrodružstvo, tvoje priznanie sa na súde, napriek tomu, že obaja spolu väznení kamaráti Ti navrhli, že zoberú všetko na seba, hovorí o Tvojej zrelosti viery a vernosti pravde.**

Neviem, či išlo o zrelosť viery, ale nemohol som klamať a nechať druhých pykať za mňa, to som si nevedel predstaviť.

**Prepustili Ťa v auguste 1985. V čom bolo odlišné väzenie na Slovensku, pokiaľ išlo o spôsoby vypočúvania, výsluchy a možnosť väčšej voľnosti a podobne?**

Spôsob vypočúvania v Poľsku bol sprevádzaný tvrdými spôsobmi v rámci vojenských podmienok, na Slovensku išlo skôr o psychickú skúšku trpezlivosti.

**Dokázal si celkom odpustiť tým, ktorí Ti spôsobili toľko utrpenia, ktorého dôsledky pociťuješ po celý svoj život? Napríklad**

## ako František, ktorý dokázal skutočne milovať aj svojich nepriateľov, alebo iní svätci?

Takú vrúcnosť ja necítim, odpustenie vnímam skôr rozumovo, matematicky. Stalo sa, čo sa stalo, viem, že treba odpustiť, jednoducho to takto beriem. Najskôr však som musel odpustiť sám sebe, že som sa hneval na tých, ktorí ma súdili a odsúdili, lebo to nadhlo zostávalo v mojom srdci. Prestal som sa nakoniec na nich hnevať, ale cítim to tak ako je napísané na štóle politických väzňov, „... odpúšťame, ale nezabúdame...“ Osobne som si veľmi prial, aby došlo ku vzájomnému stretnutiu, zmiereniu a odpusteniu ako o tom veľa písal nemecký prezident Joachim Gauck, že treba odpustiť, nie urobiť iba hrubú čiaru, akoby sa nič nestalo. Je dôležité uzdraviť našu minulosť, prejsť cestou uzdravenia, nielen s tými ktorí mi vtedy ublížili, ale aj rodičov, a podobne. Takouto cestou odpustenia som prešiel, ale nevnímam to veľmi citovo, aby som miloval nepriateľov. Ani si neviem predstaviť ako mohla sestra Zdenka milovať svojich mučiteľov. Ona im odpustila v srdci, modlila sa za nich a stala sa blahoslavenou..., ja som možno na štvrté ceste k takémuto odpusteniu.

**V roku 2021 Ti poľský prezident udelil Rytiersky kríž Rádu za zásluhy Poľskej republiky. Vnímali si to ako určitú satisfakciu za všetko spôsobené utrpenie?**

O udelení ceny ma informovalo poľské veľvyslanectvo, ktoré zároveň chcelo vedieť, či som ochotný prijať toto ocenenie, a ja som súhlasil. Prišlo to v najnevhodnejšom čase, počas kulminujúceho vírusu kovid a šiel som aj so svojimi spolu zatknutými dvomi bratmi. Prišli aj moji rodičia, niektorí súrodenci, tiež spolužiaci, všetci sa tešili. Ja som sa veľmi nedokázal tešiť, už som prevzal veľa menších ocenení od Pamäti národa, primátora Bratislavy alebo od Konfederácie politických väzňov Slovenska. Iba som si pomyslel, že naše vlády zrejme o takýto druh štátneho oce-



nenia nemajú záujem, hoci na Slovensku sú desiatky tých, ktorí by si ho zaslúžili viac ako ja.

**Nakoniec nedávno predseda Národnej rady SR Boris Kollár odovzdal v Deň Ústa-**



**vy SR, 1. septembra, štátnu cenu Jozefa Miloslava Hurbana Tebe, Branislavovi Borovskému a Alojzovi Gabajovi, ako kolektívu politických väzňov.**

Bolo pekné, že si spoločnosť dokázala uctiť skutok, ktorí sme ako mladí ochotne vykonali pre dobro Cirkvi na Slovensku, ale aj celej krajiny. Cenu sme prijali s pokorou, pretože aj veľa ďalších ľudí sa zaslužiilo v minulosti o dobro v tejto oblasti.

**Po návrate z väzenia si najskôr pracoval ako robotník v TJ Tatra Regena ako výškový špecialista - horolezec. Potom si šiel na základnú vojenskú službu a túžil si sa vrátiť k štúdiu. Mal si výbornú pamäť a inklinoval si k matematickým vedám, zároveň si bol sledovaný politický väzeň.**

Ešte pred pádom komunizmu som bol vo výkone povinnej vojenskej služby, pred jej skončením som si podal prihlášku na Matematicko-fyzikálnu fakultu Karlovej univerzity v Prahe, ktorú mi veliteľ útvaru podpísal. Na štúdium jadrovej fyziky bolo pre veľký záujem ťažké sa dostať, tak ma zobrali na štúdium fyziky a biologických a molekulárnych systémov. V treťom ročníku som sa rozhodol študovať biofyziku. Po dlhom rozhodovaní som paralelne začal tajne študovať aj teológiu, ktorú som, pretože svätý František bol iba diakon, tvrdohlavo odmietal. Potom som, vďaka naliehaniu pátra Šebastiána, ale aj iných, študoval. Ešte počas štúdia v Prahe som sa stretol s talianskym biskupom Francescom Gioiom, tiež kapucínom, ktorý ešte stále pôsobí vo Vatikáne a on mi povedal, že na to, aby sa niekto stal kňazom stačí túžba, služba a schopnosti. A práve služba ma potom definitívne pritiahla ku kňazstvu. Štúdium teológie som začal počas komunizmu, ale končil dvoma poslednými ročníkmi na Katolíckej teologickej fakulte v Prešove, súbežne s ukončením štúdia na Karlovej univerzite. Urobil som diplomové práce a skúšky súbežne na výbornú. Bol som vtedy úžasne nadšený a v krátkom

čase po sebe som robil štátnice na Matematicko-fyzikálnej fakulte i na teologickej.

**Keď si sa vrátil z prevzatia ocenenia v Poľsku, tak si podľahol kovidu aj Ty, bolo to opäť veľmi ťažké obdobie...**

Áno, dostal som kovid, šesť týždňov som ležal v umelom spánku, už ma pomaly vyhlásili za mŕtveho, ale Pán mi zachránil život a uzdravil ma. Aj vďaka veľkému množstvu modlitieb všetkých známych i neznámych, ktorí sa za mňa modlili, postupne som sa zotavoval a teraz sa cítim opäť dobre.

**Prežil si vo svojom živote aj výrazné okamihy vnútorného uzdravenia?**

Okamihov uzdravenia bolo veľmi veľa - všetky moje kríže boli v podstate začiatkom uzdravenia, pretože poukazovali na vnútorné zranenia, ktoré bolo treba liečiť. Vefakrát som pocítil uzdravujúcu pomoc Pána Ježiša, či mystické zážitky, v Medžugorí, aj vo väzení, zážitky vnímania extrémnej Božej blízkosti. Najkrajší som mal v Čenstochovej, ako mladík, ešte predtým ako som sa rozhodoval pre svoje povolanie, alebo aj počas adorácií, keď som bol študentom. Nechcem tieto okamihy mystifikovať, pretože uzdravenie prichádza nie preto, že mám nejakú mystickú skúsenosť. Uzdravovanie prichádza od dobrého Pána Boha, za čo som mu veľmi vďačný.

**Už ako dieťa si mal veľa záľub, príroda, knižky, obzvlášť dejiny. Ktoré z nich Ti zostali doteraz?**

Kedysi som sa o dejiny veľmi zaujímal a venoval som sa im oveľa intenzívnejšie ako dnes. Zaujímal ma dejiny Slovanov, Rímskej ríše, vlastne všetky obdobia dejín, snažil som sa ísť pri ich skúmaní do hĺbky. Neskôr, keď som sa naučil po taliansky, a aj pretože som sa zaoberal prekladom františkánskych prameňov a rôznych našich dokumentov, vyhľadával som literatúru v rôznych domácich archívoch, knižniciach i v Taliansku. Veľa času som ve-

noval aj hlbšiemu štúdiu dejín tretieho rádu a na požiadanie brata Felixa som ich roky prednášal terciárom. Ale zaujímali ma aj dejiny iných rádov. V pezinskom kláštore máme historický archív, pozoruhodné knihy a dokumenty najmä rehole kapucínov a rôzne publikácie o františkánskej spiritualite v jednom oddelení, väčšinou nepreložených, v taliančine. Knižnicu máme aj v kláštore kapucínov v Bratislave. Dnes sa venujem konkrétnym františkánskym témam len na požiadanie.

**Záujem o františkánsku literatúru Ti umožnil navštíviť aj talianske archívy a knižnice v kláštoroch. No mal si možnosť nazrieť aj do vatikánskych archívov. Môžeš nám aspoň krátko priblížiť tento zážitok?**

Navštíviť, hoci len ako člen exkurzie, vatikánske archívy, ktoré sú sprístupnené bádateľom od roku 1881 pápežom Levom XIII., je veľkou ctou a silným zážitkom. Mal som tiež tú možnosť. Archív má k dispozícii 650 archívnych fondov, 30 000 pergamenov na 85 km regáloch s miliónmi dokumentov. Boli sme šťastní, že ako archívári a archívárky z rôznych krajín, môžeme nielen vstúpiť do týchto priestorov, ale sa aj spoločne vyfotiť a zachovať si tak v srdci pamiatku na túto udalosť.

**Akým záľubám sa venuješ dnes? Ako relaxuješ?**

V poslednom čase sa venujem najmä prechádzkam v prírode, rád chodím do lesa a mám rád zvieratá. Starám sa o svojho psíka a v minulosti som rád jazdieval na koňoch. A tiež rád sledujem prírodopisné seriály. Príroda ma fascinuje, prináša mi pokoj, posilňuje moje zdravie a obdiv k dielu Stvoriteľa. Som s ňou späť do tej miery, že sa cítim nešťastný napríklad keď sa stínajú stromy. Viac sa venujem štúdiu a rozjímaniu nad textami sv. Písma a rád sa vraciam k životopisom svätých. Mám rád chvíle samoty, ale nie príliš dlho, ľudia



mi potom chýbajú.

**Dlhodobo žiješ a pôsobíš v kláštore kapucínov v Pezinku. Niekoľko rokov si aj duchovným asistentom miestneho bratstva svetských františkánov v tomto meste. Čo pre Teba znamená táto služba?**

Duchovným asistentom miestneho bratstva v Pezinku som už 9 rokov. Má okolo 20 členov, z nich menej ako polovicu tvoria starší členovia a vypomáham aj tunajším solitárom, napríklad chodím ich spovedať, ak ma požiadajú. Som za túto službu veľmi vďačný. Naša komunikácia sa neobmedzuje iba na mesačné stretnutia, ale pomáhame si v rôznych ťažkostiach, naposledy som pocítil silu modlitieb bratov a sestier, keď som ležal v umelom spánku. Zaujímame sa jeden o druhého, zatelefonojeme si, máme veľmi dobré

vzťahy a tiež veľa pekných spoločných zážitkov, napríklad z putovania po svätých miestach, ale aj z duchovných obnov. Kedysi som veril, že budúcnosť nebude v reholiach, ale v treťom ráde.

### **A čo si teraz o tom myslíš?**

Myslím si že my, prvé rády, robíme pre terciárov veľmi málo a o ich duchovnú službu je malý, alebo žiadny záujem. Bratia sa veľmi ťažko inšpirujú pre túto službu. Je to akoby rehoľníci, aj kňazi od tejto práce utekali. Problém je aj v samotných bratstvách, spolupráca medzi členmi býva niekedy problematická. Bol by som veľmi rád, keby prišli do tretieho rádu mladí ľudia, aj mladí duchovní asistenti, ktorí by prevzali žezlo a radi by s terciármi pracovali a vzájomne sa obohacovali.

### **Okrem terciárom a kňazskej pastoračnej služby sa venuješ aj závislým ľuďom. Prečo a ako konkrétne im pomáhaš?**

Sám som sa stal, vďaka mnohým faktorom, závislým a prispelo k tomu aj väznenie, počas ktorého nám dávali návykové látky a stal som sa závislým aj na alkohole. Dnes, s odstupom času aj túto časť svojho života pokladám za milosť, pretože mám za sebou vlastnú skúsenosť a keď som prešiel liečením a tým všetkým, získal som množstvo skúseností a kontaktov na lekárov, odborníkov, aj množstvo poznatkov. Návykové lieky neberiem už dvanásť rok, pred dvoma rokmi som prestal brať anti-depresíva, prestal som piť aj kávu, a toto prispelo k môjmu oveľa radostnejšiemu štýlu života. S alkoholikmi pracujem už jedenásť rok. Najskôr som získaval skúsenosti pri odborníkoch, neskôr som už aktívne pomáhal aj sám. Dnes sa osobne poznám s mnohými závislými ľuďmi, ktorých navštevujem v ich centrách, alebo sa stretávam s nimi tu v našom kláštore. Prichádzajú k nám nielen dospelí, ale stretávajú sa tu tiež deti a dospievajúci z rodín závislých otcov, ktorí sa napríklad

rozprávajú s jednou z mám, o tom, ako žiť so závislým. Rozprávanie trvá hodinku aj viac a tieto stretnutia si organizuje i spoločenstvo rodinných príslušníkov anonymných alkoholikov v našom meste. V našom kláštore sa stretávajú aj príbuzní a manželky závislých, ku ktorým tiež chodievam. A niekedy idem aj bratom františkánom do refektára rozprávať o modlitbe, o tom, ako má závislý človek ráno meditovať. Prijatie stavu závislosti, modlitby, meditácie a dôvera, že Boh uzdravuje, tvoria fundament našich stretnutí. Okrem toho sa denne snažím urobiť niečo pre niekoho závislého a už ôsmy rok, koncom októbra, organizujeme spoločnú púť závislých aj ich rodín do Šaštína.

### **Čo by si poprial tretiemu rádu a nám všetkým?**

Poradil by som všetkým, aby každý deň aspoň jednu vec urobili pre tretí rád, nielen členovia miestnych bratstiev, ale aj kňazi, ktorí sú ich duchovnými asistentmi. Či už je to zanesenie svätého prijímania chorým, alebo modlitba, aby si zatelefonovali, prejavili záujem jeden o druhého a nevideli sa iba raz za čas na stretnutiach. Dôležité je, aby organizovali spoločné podujatia, strávili spolu chvíle oddychu v prírode, delili sa o prežívanie spoločných chvíľ v bežnom živote i o pomoc druhým, navštívili chorých bratov a sestry, prípadne starých ľudí v domoch dôchodcov a podobne. Iba tak môžeme všetci dôsledne naplňať svoje kresťanské i františkánske povolanie.

***Veľmi pekne ďakujem bratovi Tomášovi za rozhovor a úprimné podelenie sa o hlavné medzníky svojho životného príbehu.***

sr. Mária Marcela

foto: archív P. Tomáša Konca OFMCap

Téma ochrany životného prostredia intenzívne rezonuje v súčasnej spoločnosti a apeluje na naše svedomie, aby bolo viac vnímavé aj na túto oblasť. Sme konfrontovaní rôznymi podnetmi, ktoré nás nútia skúmať a prehodnocovať náš vzťah ku svetu, ktorý nás obklopuje. Motivácia chrániť prírodu nespočíva len v tom, aby sme my ľudia žili v zdravom prostredí a mali z neho úžitok. Ak sa pozeráme na svet očami viery, tak ho chápeme ako Božie stvorenie a všetky stvorenia vnímame v ich vzťahu k Bohu. Pápež František píše: „Povolanie strážiť Božie dielo je podstatnou súčasťou čnostného života a nie niečím voliteľným alebo druhotným aspektom kresťanského života“ (Laudato si', 217).

Ekologická kríza je celosvetovým problémom, týka sa každého z nás a je odrazom duchovnej krízy človeka. Preto nás pápež František pozýva ku hlbokaj, vnútornej ekologickej konverzii. Aktuálnou iniciatívou na prekonanie tejto krízy je aj tzv. Mesiac stvorenstva. Toto ekumenické podujatie začína 1. septembra, Svetovým dňom modlitieb za ochranu stvorenstva a končí 4. októbra, na sviatok svätého Františka z Assisi. Pre všetkých kresťanov a zvlášť pre nás františkánov je tento čas ponukou na spoločnú modlitbu a prevzatie zodpovednosti za náš spoločný domov. Je príležitosťou na zamyslenie sa nad našim vzťahom k životnému prostrediu a nad všetkým, čo s týmto vzťahom priamo i nepriamo súvisí.

Respondentom ankety sme položili nasledujúcu otázku:

**Čo považuješ vo svojom vzťahu k životnému prostrediu za dôležité?**

### sr. Františka Čáčková OSF



*Sme obklopení krásou a tú si treba všímať a vedieť žasnúť. Krása, ktorá tu je v tejto chvíli, ktorá tu bola a už nie je, aj tá, ktorá ešte len bude. To bude asi základ môjho ekologického dumania a písania pre tento náš františkánsky časopis.*

*Stále radšej chodím vonku do prírody a aj tam vidieť krásu, alebo miesta, kde to krásne bolo, ale už nie je. Môžem šomrať, tváriť sa, že to nevidím, alebo vytiahnuť z batoha rukavice a vrecko a zohnúť sa pre nejaké odpadky. Alebo aspoň tie svoje tam nenechať. Nech krása ostane a ako som to počula od horolezcov – nech po nás v horách zostanú len stopy v snehu. A v srdci obdiv k dielam Stvoriteľa.*

*Je veľa drobných vecí na ktoré mám dosah. Inšpiratívnych nápadov ako sa správať ekologicky je celkom dosť. Jeden mám v zálohe aj ja. Zainvestujte do knihy Neúprosne nie zhonu. Povedie vás k väčšej jednoduchosti v živote a ukáže možnosti ako žiť skromne a citlivo voči tej kráse, ktorá nás obklopuje. Vydavateľstvo pripravilo aj príručku nápadov ako to žiť. Link nájdete priamo v tej knihe.*



### Robert Max Klásek OFS, Česko

*Vážené sestry, Vážení bratia, slovenskí terciári, mám Vašu zem a do roku 1992 svoju vlasť a Vás všetkých jej obyvateľov, veľmi, veľmi rád. Životné prostredie a prekrásna slovenská príroda sú v mojom živote zviazané pojmy.*

*A čo považujú ve svém vzťahu k životnému prostrediu za dôležité? Odpoveďnosť, vedomie, že sme na tejto Zemi len dočasnými hosťami, že síce máme právo a prísľib Hospodínova príkazu (Gn 1,28) si Zemi podmaniť a užívať, ale nikoli túto Zem Hospodínom danou a zaslúbenou ničiť a zničiť. Od detstva a ranného mládí som bol prírodou (slovenskou) okouzlen a toužil som ju chrániť. Snad mi je to v mém povolání lesníka zčásti umožněno. Pojem "trvale udržiteľný rozvoj" je náplní a podstatou hospodárské úpravy lesů, oboru, kterému se již bezmála 30 let profesně věnuji.*

*Kladl jsem si otázku, jak se to stalo, že se má životní cesta před 9 léty trvale spojila s františkánskými terciáři? Klíčovou odpovědí mi byla Františkova encyklika Laudato Si. To podstatné a nové pro nás křesťany, katolíky a všechny obyvatele planety, lidé dobré vôle, kterým všem je tato encyklika určena, je odpověďnosť vůči matce Zemi, sestře Zemi, jak ji nazýval náš serafinský bratr František. To znamená že nově tedy nemáme odpověďnosť pouze vůči Bohu a svým bližním bratrům a sestrám, jak nás to Ježíš Kristus učí v evangeliu, ale že máme odpověďnosť i vůči planetě Zemi. Že vedle provinění vůči Bohu a vůči bližnímu, existuje i provinění vůči Zemi.*

*Věřím, že všichni ve svém srdci a svědomí velmi dobře víme, čím jsme vázáni vůči Bohu, čím vůči bližnímu, sestře i bratru a čím vůči naší matce Zemi, vůči životnímu prostředí. A to považují ve svém vzťahu sekulárního františkána k životnímu prostředí za důležité.*

*A jak to vypadá v mém vzťahu konkrétně, to Vám budu rád vyprávět při našem setkání osobně, dá-li Pán, protože je to nad rámec této ankety.*

*Budte a zůstávejte radostní a zdraví! Bůh Vám žehnej.*



### P. Norbert Pšenčík OFM Cap

*Žasnutie nad krásou a do detailu nastaveného systému prírody, slnečnej sústavy a o vesmíre ani nehovoriac. Úžas vedie ku vďake a vďaka k radostnej a automatickej zodpovednosti. Všetko stvorenie rozpráva o Stvoriteľovi a jeho vzťahu k človekovi. Krásou prírody Boh ukazuje sám na seba a to, čo k človeku cíti. Mojou odpoveďou je slovo zodpovednosť.*



## Marcela Prekopová OFS

*Vzťah k životnému prostrediu sa podľa mňa buduje už v detstve, v rodine, v jej spôsobe ako vníma svet v ktorom žijeme, či ho pokladá za dielo Stvoriteľa ktoré nám dal, aby sme ho užívali a starali sa oň. Buduje sa osobným príkladom, postojom k prijímaniu mnohorakých darov pre náš telesný i duchovný život. O životnom prostredí sa v mojom detstve toho veľa nehovorilo. Všetko sa začalo postupným prenikaním masmédií - rozhlasu, ale najmä televízie, do životov miest a obcí, aj keď cieleňá propagácia hodnôt komunizmu určovala obsah ich vysielania až do konca roku 1989. Dnes je všetko celkom iné. Prístup k zahraničným tovarom, nástup počítačovej techniky, rozmach sociálnych sietí, viedli a stále vedú k zmene životného štýlu i k nekontrolovateľnej túžbe mať, čo majú iní. Zrýchlili sa obrátky spotreby, skrátil čas spotreby trvácnych produktov a nastolili diktát módy a jej trendov takmer v každej oblasti nášho života. Všetko za výdatnej pomoci reklám, treťotriednych umeleckých produktov a programov. Konzumizmus a hlad vždy po nových zážitkoch sa stali sebaurčením vlastnej hodnoty človeka, o plytvaní a škodlivosti priemyslu ani nehovoriac.*

*Vieme, že Boha môžeme spoznávať i v nádhere, poriadku a v harmónii kozmu. Aj pre neveriacich sa môže poznávanie prírody stať začiatkom hľadania viery. Prechádzky v prírode, kontemplovanie rastlín, stromov, vône, lesa, lúky, vôd v potoku, jazere i na pobreží mora, sú indikátormi lásky Boha v našom srdci, sú krásou ktorou nás neustále očarúva a sýti nádhernými obrazmi, zvukmi, farbami, tichom, tajomstvami skrytými v živote hmoty, či zvieracej ríše.*

*Stopy tejto jedinečnej Božej kreativity sú pre mňa prvým krokom k všetko objímajúcej láske, v ktorej dosiahol vrchol náš zakladateľ sv. František. Jeho dokonalosť vnímania seba a prírody ako jedno Božie dielo, nám poukazuje na novú dimenziu, v ktorej sa všetko živé aj neživé skloňuje slovom bratstvo.*

*Príroda ostala súčasťou mojej cesty aj potom, keď som väčšiu časť života strávila s rodinou v hlavnom meste a bolo treba za ňou ísť. Poznanie Františkovej dokonalnej lásky k stvorenstvu, spojené s radikálnou chudobou a tým aj minimálnymi osobnými potrebami, neustále posilňuje moju vieru v to, že Pán je môj pastier a nič mi nechýba, že Boh sa o všetko postará, veď má spočítané všetky vlasy na mojej hlave... Vďaka nasledovaniu sv. Františka postupne dozrievam aj v potrebe denne chrániť prostredie, v ktorom žijem, malými cestami znižovania osobnej spotreby, obmedzovaním plytvania ostatných „tiež dobrých vecí“, ktoré v konečnom dôsledku nepotrebujem.*

**Zuzana Fodorová OFS**

*Nepoznám človeka, ktorého by otázka zhoršujúceho sa životného prostredia nechávala chladným. Je to veľká téma.*

*Priznám sa, že som dosť dlho rozmýšľala nad touto otázkou. Aké mám možnosti? Ja obyčajný človek, ktorý nemá právomoc rozhodovať o zásadných otázkach. Čo je dôležité? Ktorá cesta je správna? Iste, pokúšam sa separovať odpad z domácnosti, v letných mesiacoch zalievam zeleň okolo našej bytovky a podobné drobnosti. Čo viac však viem ponúknuť?*

*Minulý týždeň som sa prechádzala s mojím bratom. Počas našej prechádzky sa zrazu zohol, zodvihol papier ležiaci na zemi a odhodil do smetného koša. Robil to kontinuálne po celý čas, ktorý sme boli spolu a s úplnou samozrejmosťou. Zbadal smeti mojím očiam neviditeľné, bez slov sa zohol a vyzbieral ich. Prekvapene som ho sledovala a na krátky okamih som na svet nazrela jeho optikou. Uvedomila som si, aké dôležité sú drobné gestá nás, obyčajných ľudí. Všetkých ľudí. Mňa. V prvom rade urobiť rozhodnutie. Vystúpiť zo svojej zóny komfortu. Robiť a pomáhať práve tam, kde sa aktuálne nachádzam. Začať od seba. Dobré skutky malých ľudí robia svet krajším.*

**P. Cyril Brázda OFM**

*Položená otázka sa podobá tej v evanjeliu: Ktoré prikázanie je prvé zo všetkých? (Mk 12,28) odpoviem teda podobným štýlom:*

- 1. Vnímať ho ako dielo Božej lásky a múdrosti a ako také ho aj prijímať ako dar (človeku)*
- 2. Vnímať zodpovednosť za svoj vzťah k životnému prostrediu, nielen voči Bohu (ako Darcovi) ale aj voči životnému prostrediu samému; Boh totiž stvoril a miluje stvorenia nielen kvôli sebe samému ale aj kvôli im samým.*
- 3. Napomáhať trvalo udržateľnému rozvoju vo vzťahu k životnému prostrediu, vzhľadom k svojim individuálnym možnostiam a schopnostiam.*
- 4. Chrániť sa aktivít s negatívnym dopadom na životné prostredie; ak to nie je celkom možné aspoň ho minimalizovať.*

*Myslím, že v tom je celá "ekológia".*

## Poznáváme české terciáře

Průsvih. Postihlo mě to, co se stává každému, kdo se zaváže k nějaké pravidelné činnosti. Po několika úspěších jsem si zvyknul, že s Boží pomocí svému závazku Františkánské rodině vždy včas dostojím, a tak jsem zpychnul. Nejprve jsem rozhovor pro časopis suverénně odkládal na později, ale pak jsem svolil k brigádě v mém bývalém zaměstnání, a to skoro pohltilo můj čas a seniorské síly.

Mail od Pavla mi najednou připomenul, že uzávěrka čísla se rychle přiblížila. Protože jsem měl už něco předpřipraveno, zavolaal jsem rodině, se kterou jsem měl domluvený rozhovor, zda jej do deseti dnů uskutečníme? Měl jsem pocit, že článek snadno dotáhnu do konce. Ale ouha. Odjíždějí na dovolenou a rozhovor odložili až na září.

Co teď?

Modlil jsem se koho mám oslovit náhradou a dostalo se mi překvapení...:

„Nesnaž se o nějakou narychlo improvizovanou náhradu. Jdi a podívej se do zrcadla.“





## Můj rozhovor v zrcadle

*Nevím, jestli si to uvědomujeme, ale v zrcadle se vidíme obráceně. Někdo tvrdí, že kdybychom se viděli, jak nás vidí druzí, asi bychom byli překvapeni. I já jsem byl překvapen. Nějak jsem zestárnul...*

*Jak vidím já sebe? Jsem k sobě upřímný? Nenalhávám si o sobě něco, co nejsem?*

*Zkusím tedy napsat pro časopis něco o sobě, abych vyzkoušel, jaké to je být upřímný. Zkusím sobě pokládat otázky, které kladu druhým.*

### Kdo jsem?

Narodil jsem se v městečku Rokycany nedaleko vesnice, kde bydleli moje rodiče v plzeňském kraji. Psal se rok 1954. Pamětníci vědí, že padesátá léta nebyla přívětvá k těm, co pochybovali o novém socialistickém režimu. Moje rodiče byli mladí a dokončovali vysokou školu a nechali se ovlivnit nadšením komunistických pětiletok. Oba vstoupili do komunistické strany. Můj otec byl vychováván jako katolík, ale moje máma se cítila být moderní a s tradiční vírou nesouhlasila. Byla učitelkou. Táta zemědělský inženýr. Otec (možná kvůli manželce) víru nepraktikoval a tak já ani můj bratr, který se narodil o dva roky později, jsme nebyli celé dětství k víře vedení. Až na malou, ale významnou výjimku...

### Důležitost prarodičů

Musím zmínit o babičce, mámy mého otce. Pracovala v zemědělství. Byla věrnou katoličkou, jako celá jejich rodina. Když zjistila, že mě táta a máma nedali pokřtít a že se asi do kostela bojí jít, přijela 130 kilometrů vlakem a odnesla mě do kostela ke křtu. Myslím, že tím předurčila moji cestu k Pánu. U bratra už ke křtu nedošlo.

O prázdninách jsme jako děti jezdili k téhle babičce na vesnici a ona nás někdy vodila do krásného barokního kostelíčka

Lomec, nedaleko Netolic. Rád na to vzpomínám. Do kostelíka to bylo přes tři kilometry loukami a polem. Ženy ze vsi cestou zpívali písně a panovala posvátná atmosféra.

Čas utíkal a já jsem dospíval. Když mi bylo kolem 13 let, hodně jsem četl. Vlastně jsem ležel v knížkách každý den. A tak jsem se dočetl ke knihám Tolstého, Dostojevského, kde se psalo o víře v Boha. To byl další dotek Pána. Časem jsem si sehnal Bibli a po jejím přečtení jsem chodil jako ve snách. Příběh Pána Ježíše mě úplně uchvátil.

Jenže...

Bez podpory dalších lidí, bez podpory rodiny, jsem časem zabloudil. Zapomenul na Pána. Začínali mě zajímat holky. Navíc - rodiče neměli mezi sebou dobrý vztah, doma byla dusná atmosféra a já si více jak rodičů, vážil kamarádů v partě. A brácha měl jiné kamarády.

### Kdo jsem byl v rozpuku mládí?

Dlouhé vlasy. Protest proti společnosti. Odpor proti komunistům a odsouzení okupace v roce 1968. Na střední škole v Plzni nás bylo takových studentů hodně. A to tak moc, že tajná bezpečnost zasáhla jak vůči studentům, tak vůči učitelům. Měli jsme před maturitou, a tak nás bezpečnost

všechny dokázala zastrašit. Náš studentský odpor rychle skončil a spíše se mezi nás vloudila nedůvěra a podezřívavost. Noví učitelé byli fanaticky socialismu věrní. Pamatuji na bývalého zaměstnance vězeňské služby, nově komunistickou stranou dosazeného učitele, který nahradil toho vyhozeného. Četl ze skript matematické příklady, a přitom matematice vůbec nerozuměl. Nebo nová učitelka ruštiny – rodilá Ruska – ta nás skoro nenáviděla. Cítila, jak je ruština pro nás nepříjemný jazyk okupantů.

Povinnou vojenskou službu jsem absolvoval pod dohledem politického důstojníka, který mi jednou v zápalu přesvědčování – o tom, jak se ve svém postoji proti socialismu mylím, ukázal moji osobní složku. V posudku jsem měl napsáno, že nesouhlasím s režimem a že mám za sebou i kriminální činnost a že v žádném případě mi nesmí být svěřena ani poddůstojnická hodnost.

Po vojně jsem se do Plzně nevrátil. Rodiče se rozvedli a já je chtěl vidět co nejméně. Odřizl jsem se od rodiny. Pracoval jsem v Praze a stavěl sídliště. Pracovnice kádrového oddělení měla k dispozici můj spis a státní posudek mé osoby, a tak jsem se dozvěděl, že nesmím pracovat jako technik, ale jen jako dělník.

Jenže socialismus tvořili i obyčejní lidé. A tak jsem pracoval jako mistr na stavbě, ale oficiálně jsem byl placený jako dělník. Klid jsem však neměl. Na stavbě jsem se seznámil se skladníkem, který podepsal Chartu 77 proti režimu. Byl to bývalý novinář (dopisovatel ČTK z Francie) a měl přehled o světě. Hodně jsme si povídali. Chartu jsem sice nepodepsal, bál jsem se, ale tajná bezpečnost se na mě znovu zaměřila.

## Můj návrat k víře v Boha

O pár let později v roce 1981 jsem se se-

známil se Svědky Jehovovy a po roce vstoupil do jejich organizace, a tak jsem se znovu ocitl v ještě větším hledáčku tajné státní bezpečnosti.

U Svědků jsem byl ze dvou důvodů. První byl, že jsme společně četli Bibli a druhý důvod byl, že byli z USA. Cítil jsem se znovu jako odpůrce komunismu. Oženil jsem se s členkou sekty a oba jsme se velmi aktivně zapojili do tajné výroby časopisů a knih. Byl to dobrodružný život zpestřený výslechy STB. Musím konstatovat, že tajné schůzky, pašování knih, shánění papírů, konspirace našich tajných schůzek k uctívání mě hodně bavily a neustálé nebezpečí ze strany státu nás s ostatními svědky velmi stmelovalo a vznikala mezi námi hluboká přátelství.

Po roce 1989 nám s manželkou trvalo ještě mnoho let, než jsme pochopili, že žijeme v sektě. Možná jsme si to podvědomě nechtěli dlouhou dobu připustit. Věnovali jsme své mládí něčemu manipulativnímu a vylhanému a připustit, že to byl omyl... V pravidlech sekty jsme vychovávali i své dva syny. Ty měli naštěstí dost rozumu a v rané dospělosti sektu jako první z rodiny opustili. S manželkou jsme je následovali až za několik let. Přece jen jsme měli v sektě mnoho přátel a věděli jsme, že když odejdeme, tak o všechny přijdeme.

Bránit se zvykovosti a formalismu je i pro nás katolíky někdy těžké, natož v sektě.

## Pán nás volal k sobě...

Opustit sektu není snadné. Je to psychicky velmi náročné a místy až kruté. Přišli jsme o všechny přátele, o všechny lidské vztahy vznikající čtvrt století. Byli jsme najednou sami. Odříznuti od naučených rituálů a každodenních zvyků.

Jsmo proto s manželkou velmi vděční, že se nás ujal Karel Řežábek, křesťanský pas-

tor a hudebník. Ve sboru Křesťanské společnosti jsme se hned cítili jako doma a našli tam mnoho přátel, které dodnes rádi vidíme.

## Jenže mě volal Pán zpět do katolické církve

Manželka Věrka mě sice následovala, ale ve svém srdci od začátku cítila, že potřebuje jít svojí cestou.

A tak jsem dnes v naší rodině jediný katolík, a to ještě velmi krátkou dobu. Pouhých 13 let. Jsem pokřtěný od malička, ale jinak jsem vlastně konvertita.

## Trochu humoru

Paměť mi nikdy nesloužila. Ani v mládí jsem nebyl schopen si zapamatovat básničku. Svádím to na zápal mozkových blan

ktejř jsem měl v dětství. Ještě donedávna mi bylo trapné, že neumím některé modlitby, které katolíci vychovaní od dětství ze sebe sypou jak z kapsy oříšky. Z počátku jsem se za to styděl a alespoň jsem špulil rty, jako že modlitbu odříkávám. Dnes jsem už dozrál k názoru, že jsem senior a když modlitbu neumím, tak mlčím. Když se mám modlit růženec, najdu si aplikaci v mobilu a čtu. S kuličkami růžence jsem se vždy po pár větách ztratil.

## Dívám se na sebe i na manželku do zrcadla

Zastárli jsme spolu. Naši dva synové mají celkem šest dětí. A dcerka jednoho z nich už má zase svoji dcerku. Jsme tedy pradědeček a prababička. V tom zrcadle si však připadáme stále mladí. Cítíme se tak. Dneska sedmdesát let není prý žádný věk.



Moje manželka s mojí mami (92 let)

## Rozumíme si i ve víře v Boha.

Katolickou víru lze pojímat z různých úhlů pohledu. Netrvám fanaticky na tradičních rituálech. Myslím si, že lidské výklady a lidové zvyky nejsou platné navěky. I Písmo svaté má různé pohledy. Církev během dvou tisíc let mnohokrát změnila svoji tvář. Přizpůsobila se vždy nové době, protože jejím úkolem je přiblížit Krista vždy současné živé generaci. Kdyby to tak nebylo, už dávno by jí Pán nepoužíval. A Věrka zase připouští, že k Bohu se lze dostat různými cestami. Nakonec fanatismu jsme si v sektě užili opravdu hodně. Věra má s univerzálním Bohem hluboký vztah a zažívá každý den jeho přítomnost. A protože je manželka velký introvert, netouží po kostelních společenstvích. Je ráda s Bohem sama.

## Vážím si své věrné ženy

A proto omezují některé své aktivity v církvi. Po mši jdu co nejdříve domů. Vynechám některé lákavé katolické akce. Rodina má u mě přednost. Není ale jednoduché to vysvětlit některým katolíkům.

V našem řádu je mnoho sester i bratrů, kteří chodí na setkání bez svých partnerů, ač jsou oba katolíci. A jsou mezi námi i ti, kteří mají partnera bez konfese. Záměrně neříkám nevěřící. Každý totiž něčemu věří.

A tak moji současnou situaci beru jako vedenou Pánem. Učím se být tolerantní ke všem lidem. Učím se nikoho nesoudit pro jeho odlišný názor. Mám pocit, že nikdo z lidí nedělá záměrně něco špatně. Jen to dělá jinak než já.

## Proč jsem si vybral jako vzor sv. Františka?

František je pro mě vzorem úcty k Bohu a ke všem lidem. Přeje všem

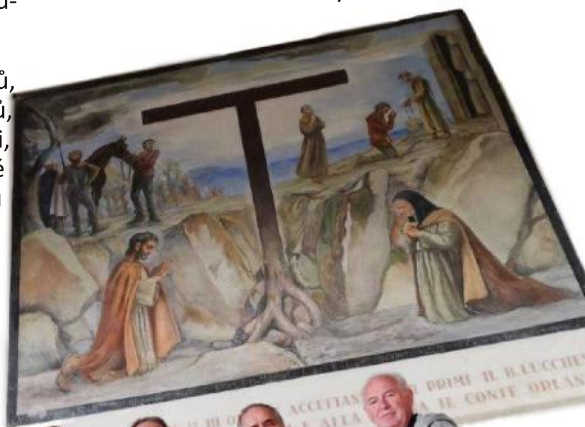
lidem pokoj a dobro. Přeje si pokoj se vším živým i neživým. Přeje dobro každému a když má příležitost a možnost, dá mu i své dobro i svůj majetek. Veškeré dobro je totiž od Boha a není naším vlastnictvím.

## V čem si vážím sekulárního řádu?

Myslím, že je to bratrství. Já vím, že není dokonalé, že je někdy i trpké. Jsme každý jiný. Lišíme se jeden od druhého. Nemusíme si s každým rozumět. Ale ke každému se můžeme chovat bratrsky, lidsky.

## A po pravdě?

Vlastně jsem opravdové bratrství zažíval i v sektě za komunistického režimu. Po revoluci už to ale takové nebylo. I lidé v sektě se změnili. Rozmohl se individualismus. To mi připomíná dobu prvního křesťanství. Lidé v „sektě“ Ježíše Krista žili v prvním století v plném bratrství, žili opravdu spolu. Stmelovalo je ohrožení ze strany Židů i Římanů. Ale pak v pozdější době čteme v listech sv. Pavla o svárech a nedostatečném bratrství a nedostatku lásky.



Sekulární řád nás ve svých konstitucích učí, že bratrství je důležitější než naše osobní názory.

## Co bys chtěl na sobě nebo v řádu změnit?

Nedávno měl náš pan farář Pavel Petrašovský kázání o vášni. Někdo našel poklad a hned spěchal koupit to pole. Někdo našel perlu a aby jí získal nerozmyslel se prodat vše co měl. Měli nadšení, vášně. Myslím, že mi chybí. Může to být věkem a únavou. Ale stejně bych se chtěl zamýšlet nad vášní, kterou projevil sv. František, když s ním Pán promluvil. Všechno bez rozmyšlení opustil a zbytek života, žil jen pro vztah s Kristem. Občas bychom měli míru svojí vášně pro Krista a Boží království zkontrolovat.

## Na co se zaměřuji dnes?

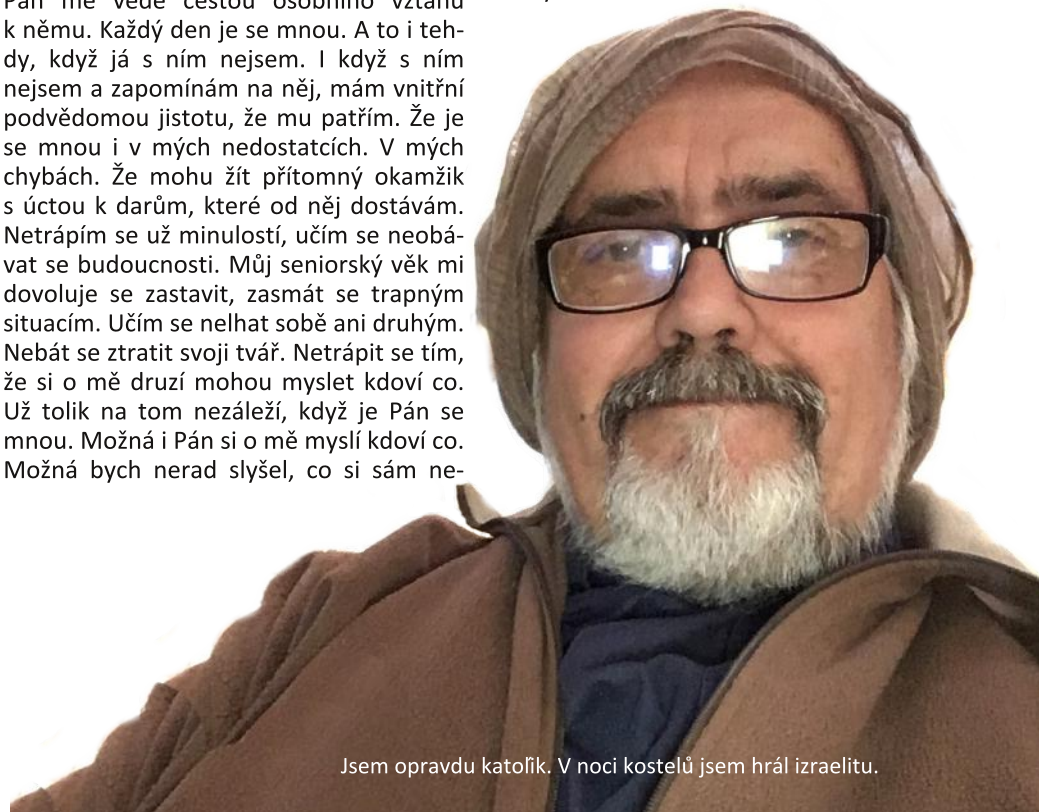
Pán mě vede cestou osobního vztahu k němu. Každý den je se mnou. A to i tehdy, když já s ním nejsem. I když s ním nejsem a zapomínám na něj, mám vnitřní podvědomou jistotu, že mu patřím. Že je se mnou i v mých nedostatcích. V mých chybách. Že mohu žít přítomný okamžik s úctou k darům, které od něj dostávám. Netrápím se už minulostí, učím se neobávat se budoucnosti. Můj seniorský věk mi dovoluje se zastavit, zasmát se trapným situacím. Učím se nelhat sobě ani druhým. Nebát se ztratit svoji tvář. Netrápit se tím, že si o mě druzí mohou myslet kdoví co. Už tolik na tom nezáleží, když je Pán se mnou. Možná i Pán si o mě myslí kdoví co. Možná bych nerad slyšel, co si sám ne-

umím nepřiznat. Ale vím, že mě má rád takového, jaký zrovna jsem.

Takto sebe vidím v zrcadle. Chápu však, že vy mě možná vidíte jinak. I to je docela humorné. Připouštím, že v mém současném postoji k životu hraje velkou roli i můj věk, nejen moje víra. Věkem každý zmoudříme. Proběhl jsem životem, jako každý z nás a nyní se má cesta blíží k novému období. Těším se na novou etapu. Těším se na setkávání s mými bratry a sestrami a těším se i z naší rodiny, z dětí a vnoučat. Život je vlastně krásný v jeho jednoduchosti.

„I kdybych měl jít údolím stínu smrti, ničeho zlého se nebojím, neboť ty se mnou jsi: tvůj prut a tvá hůl mě konejší.“ (Žalm 23:4)

Luboš Kolafa vedl rozhovor se sebou v zrcadle, protože si uvědomil, že i on je český terciář.



## Celoslovenské stretnutie na Velehrade 17. júna 2023

Národná rada OFS na svojom stretnutí v septembri 2022 vyberala miesto na celoslovenské stretnutie bratov a sestier. Spomínalo sa viac pútnických miest na Slovensku a spomenulo sa aj pútnické miesto na Morave - Velehrad a práve toto miesto schválila národná kapitula OFS.

Príprava na stretnutie začala zabezpečením termínu svätej omše, ubytovania, prehliadky baziliky a občerstvenia. V Info centre nám potvrdili termín 17. 6. 2023. Pri potvrdení termínu sme si ani neuvedomili, že je to dátum mariánskeho sviatku Nepoškvrneného Srdca Panny Márie. Príprava pokračovala oslovením a pozvaním bratov a sestier. Keď nadišiel deň stretnutia, ráno bolo jasné, slniečko svietilo. Krásny deň, ktorý nám dal Pán, aby sme oslávili Jeho a našu Matku, Pannu Máriu.

Stretnutie začalo príhovorom národného ministra, Damiána Bereca a pokračovalo svätou omšou v bazilike Nanebovzatia Panny Márie. Hlavným celebrantom a kazateľom bol provinciál bratov kapucínov P. Norbert Pšenčík OFMConv. Spolu s ním celeburovali svätú omšu kustód bratov minoritov P. Martin Kollár OFMConv, národný duchovný asistent P. Róbert Chabada OFM, regionálni duchovní asistenti P. Bruno Včela OFM a P. Michal Varga OFMConv, a duchovný asistent P. Daniel Berta OFM. Pohľad do hlavnej lode baziliky bol úžasný. Bola plná, odhadom cca 250 - 300 bratov a sestier z celého Slovenska. Prítomných pozdravil Vendelín Hájek, národný minister SFŘ v Českej republike. Hlavnou myšlienkou homílie bol „fiat“ Panny Márie, pri návšteve anjela, ktorý jej oznámil, že sa stane matkou dávno očakávaného Mesiáša. P. Norbert preniesol tento odkaz do súčasnosti, do nášho bratského života, že aj od nás sa očakáva aspoň malé „fiat“, najmä keď sa

nám nedarí, a do nášho života prichádzajú ťažkosti, choroby, neuznanie, zranenia od blízkych a neúspechy.

Po svätej omši boli sme rozdelení do štyroch skupín na prehliadku interiéru baziliky s výkladom histórie a súčasne sa podával obed v jedálni pútnického domu Stojanov. Všetko prebiehalo v pokojnej a priateľskej atmosfére, so zdieľaním sa bratov a sestier pri obede, kávičke, zmrzline alebo pri prechádzke v areáli baziliky.

O pätnástej hodine sme sa znovu stretli v bazilike na moderovanej adorácii, ktorú pripravil P. Martin Kollár OFMConv. Texty čítaní a modlitieb boli zostavené podľa charizmy sv. Františka z Assisi. Medzi modlitbou bol tichý spev, potom Korunka k Božiemu milosrdenstvu a modlitba deťatku sv. ruženca k úcte Panny Márie, Kráľovnej Serafinského rádu. Na záver adorácie a aj stretnutia bolo Eucharistické požehnanie.

Páter Norbert pozval všetkých na spoločné slávenie osemstého výročia Vianoc v Greciu, ktoré sa bude sláviť v kruhu celej fran-tiškánskej rodiny v Hriňovej 30. 9. 2023.

V mene organizátorov stretnutia sa sestra Monika Olečková poďakovala predstaviteľom prvých rádov a duchovným asistentom za ich duchovnú službu a tiež všetkým bratom a sestram za účasť na stretnutí, za vytvorenie bratskej atmosféry porozumenia, spoločného zdieľania, za disciplinovanosť a trpezlivosť.

Po odchode z baziliky nasledovalo vzájomné lúčenie. Popriali sme si šťastný návrat domov a plní dojemov zo stretnutia sme si odnášali radosť, že tvoríme jednu veľkú rodinu.

Monika Marta Olečková



## KLENOTY U SUSEDOV

Podnet na púť do Krakova vzišiel od duchovného asistenta nášho bratstva (sv. Stanislava, Bratislava) brata Remigiusza OFM. Ponúkol nám sprevádzanie po meste svojej Alma Mater, v ktorom strávil študentské roky.

Od začiatku mal tento podnet dobrú odozvu a dosť záujemcov. Napokon sa nás prihlásila a v termíne koncom mája zúčastnila asi dvadsiatka. Viacerí sme v tom videli dobrú príležitosť hlbšie spoznať mesto Krakov s jeho historickým, architektonickým a kultúrnym bohatstvom, ale aj s viacerými významnými duchovnými pamätihodnosťami a centrami. Pre nás Bratislavčanov aj možnosť spoznať tak trocha neprávom opomínaného suseda. Bližšie máme do Rakúska a Maďarska a navštevovanejšie je hádam aj Chorvátsko a Slovinsko. U žilinských, oravských a východosloveských svetských františkánov by to asi bolo inak. Do Poľska chodia iste častejšie.

Brat Remigiusz sa svojej úlohy sprievodcu chopil nielen s bratským zanietením, ale aj ako hosťiteľ, operujúci a pohybujúci sa tu naozaj ako doma. Základné potreby – ubytovanie a stravovanie sme mali vyriešené blízko v centre naozaj skvele, a to aj v rámci bratských – františkánskych vzťahov a zariadení. Vlastne profesionálne – ťažko nájsť lepšie slovo a príliehavejšie a prirodzenejšie ocenenie.

Prvý deň v podvečer sme „ochutnali“ centrum, prešli sme parkovým okruhom, pozostatkom zbúraných mestských hradieb a vodnej priekopy, na konci ktorej nás naozaj čakalo prekvapenie – výdatná „uvítacia“ večera v duchu susedskej pohostinnosti.

Druhý deň začal už bližším spoznávaním historického centra. Navštívili sme Wawel a jeho hlavnú svätyňu – katedrálu sv. Stanislava a Václava s kryptou a hrobkami panovníkov, najvýznamnejších cirkevných, ale aj kultúrnych dejateľov a vzdelancov poľskej stredovekej aj bližšej histórie. Nasledovalo Krakovské Hlavné námestie. Má veľkolepú mierku s veľkým trhovým priestorom, radnicou aj hlavným Chrámom Nanebovzatia Panny Márie s tradičným živým vežovým ohlasovateľom poludnia. Krátky presun k arcibiskupstvu – pôsobisku kardinála Wojtylu, neskoršieho pápeža. A ešte za všetko ostatné aspoň Jagelovská univerzita. Centrom nás v obsažnom zhustenom, ale pútavom režime sprevádzal slovenský sprievodca pôvodom od Prievidze.

Duchovný program bol náplňou tretieho dňa pobytu. Najvýznamnejšie pútnické centrá – Sanktuárium Božieho milosrdenstva aj Centrum sv. Jána Pavla II. sa nachádzajú v okrajovej štvrti Lagiewniki pomerne blízko seba, ale ďalej od centra. Začal návštevou Centra sv. Jána Pavla II. vlastnou pútnickou sv. omšou a oboznámením s veľkým novým a viacfunkčným zariadením. Okrem hlavného chrámu je tu viacero liturgických priestorov a miest na stíšenie. Individuálnemu rozjímaniu a modlitbe sme nechali väčšiu voľnosť a venovali dosť času.

Božiemu milosrdenstvu aj s pobožnosťou uctievania, ktorá sa rozšírila z už spomenutého Sanktuária najmä vďaka sestre sv. Faustíne a ktorá je nám známa aj blízka, sme zasa venovali celé popoludnie. Sanktuárium nazvali domáci skôr staršiu – pôvodnú kaplnku a kláštor kongregácie sestier Matky Božieho Milosrdenstva. Tu sme ocenili možnosť zúčastniť sa pobožnosti Korunky priamo v mieste vzniku. Centrum je však modernou dostavbou rozšírené o veľký pútnický kostol a pútnické centrum so servisom (stravovacie





a sociálne zariadenie, predajne s devocionáliami, náboženskou a duchovnou literatúrou), ktoré sa nám na rozdiel od prázdneho kostola zdali až príliš využité aj v bežnú sobotu. Vysvetlenie – veľká kapacita chrámu je navrhnutá na navštevované výročné slávnosti.

Štvrtý deň bol zároveň cestovným dňom naspäť domov. Zvolený vlak, vlastne čas jeho odchodu ráno po sv. omši, ešte dovolil aspoň krátky návrat - symbolickú pripomienku nejakého pekného či inak zaujímavého miesta v centre Krakova. Mesta, ktoré si aspoň tých z nás, čo sem často nechodia, získalo a obohatilo o trvalé a hlboké spomienky.

Damián Berc



## Mariánska púť v Prahe 3. júna 2023

Od obnovenia tradície Mariánskej púte v Prahe, ktorá sa koná na sviatok Navštívenia Panny Márie, alebo v prvú júnovú sobotu, uplynulo tridsať rokov. V roku 1993 sa púte zúčastnilo takmer 200 pútnikov. V roku 1994 bola nová socha Panny Márie vztýčená v záhrade kláštora premonštrátov na Strahove a boli obnovené púte na Staromestské námestie, kde stál pôvodný stĺp so sochou Panny Márie. V roku 2009 sa organizovania púte ujali bratia a sestry Františkánskeho svetského rádu v Čechách, ktorí na túto púť každý rok pozývajú bratov a sestry OFS zo Slovenska.

Program a trasa púte je vedená od kostola Panny Márie Anjelskej v kláštore bratov kapucínov na Hradčanoch, kde sa slávi úvodná svätá omša a po agapé v záhrade kláštora sa pútnici stretli v kostole Narodenia Pána pri Lorete, kde sa začala modlitba Františkánskeho sedem radostného ruženca. Tradičnými zastávkami púte sú kostoly Panny Márie Víťaznej (návsťeva Pražského Jezuliatka) a kostol sv. Františka z Assisi (križovníci). Odtiaľ sa putuje na Staromestské námestie k novému stĺpu so sochou Panny Márie, potom do kostola sv. Jakuba staršieho, ktorý spravujú bratia minoriti, nasleduje kostol sv. Jozefa na Náměstí republiky spravovaný bratmi kapucínmi a záver púte je v kostole Panny Márie Snežnej u bratov františkánov, kde sú relikvie štrnástich františkánskych mučeníkov.

V tomto roku sa púte zúčastnilo 42 bratov a sestier OFS a sympatizantov, ktorí do Prahy cestovali už 1. júna, aby cestu využili aj na návštevy pamiatok, napr. kláštora sv. Anežky Českej, Staromestského námestia (Orloj a Mariánsky stĺp), baziliky sv. Ludmily na Vinohradoch a tiež na stretnutia s rodinnými príslušníkmi a priateľmi žijúcimi v Prahe, zoologickej záhrady a podobne. V piatok bola v Prahe „Noc kostolov“, takže program väčšiny pútnikov pokračoval návštevou kostolov, kde bol pripravený hudobný program a prednášky o histórii kostolov. V sobotu bola Mariánska púť a v nedeľu účasť na svätej omši v chráme sv. Víta na Hradčanoch, resp. v bazilike sv. Ludmily. Popoludní sa pútnici rozchádzali vlakmi do svojich domovov. Pútnici boli naozaj zo všetkých kútov Slovenska, z Bratislavy, zo Záhoria, z Levoče, Spišskej Belej, zo Starej Ľubovne, Sečoviec, Spišskej Novej Vsi, Nových Zámkov,

z Považskej Bystrice a z Nemšovej. Pútnikov sprevádzali aj duchovní asistenti P. Róbert OFM, P. Augustín OFM, P. Daniel OFM a P. Damián OFM.

Väčšina pútnikov bola spokojná s programom, ubytovaním a so zdieľaním sa s bratmi a sestrami SFŘ z Čiech. Veľká vďaka patrí bratom, ktorí sprevádzali pútnikov. Rovnako veľké poďakovanie patrí bratom a sestram SFŘ z Čiech, ktorí pripravili bohaté agapé v záhrade bratov kapucínov na Hradčanoch.

Pútnici dúfajú a veria, že Boh na príhovor Panny Márie odmení ich námahu spojenú s putovaním a obetami. Každý v sebe niesol úmysel, za ktorý chcel púť obetovať. Účastníci púte zároveň s veľkou dôverou vyprosovali pomoc a ochranu Panny Márie pre celú františkánsku rodinu.

Monika Marta Olečková

## **Duchovná obnova MB sv. Alžbety Uhorskej v Novej Dubnici**

*V sobotu 26. 5. 2023, deň pred sviatkom Zoslania Ducha Svätého, sa bratia a sestry z bratstva sv. Alžbety Uhorskej v Novej Dubnici stretli na duchovnej obnove v Pruskom. Stretnutie bratstva sa začalo svätou omšou vo františkánskom kostole sv. Juraja. Celebroval ju náš duchovný asistent, otec Bruno OFM a miništroval brat Tibor Kollárik. S radosťou sme privítali aj sestru Moniku Olečkovú z MB sv. Stanislava v Bratislave.*

*Svätú omšu sme ukončili piesňou „František chudáčik Assiský“ a prešli sme na nádvorie františkánskeho kláštora, kde sú v súčasnosti ubytované rodiny z Ukrajiny. Tu sme sa trošku občerstvili a zohriali na slniečku a so záujmom sme si vypočuli slová pána kostolníka o histórii kostola a kláštora.*

*Keďže sme sa nachádzali na mieste, kde žil a tvoril Hugolín Gavlovič, autor diela „Vavlašská škola mravú stodola“, prečítali sme si z jeho ďalšieho diela „Škola kresťanská“, stať s názvom: „Darování Tretímu rádu Serafínskemu“, kde píše okrem iného: „Mnohé síc spúsoby môžu od hříchu hamovať, ale nejvíc na posledné věci pamatovať. Že nezhrěšíš až naveky, tak Duch svatý svečí, jestli budeš pamatovať na posledné věci. Čtyři sú posledné veci: Smrt', Súd Peklo, Nebe.“*

*Potom sme už pozorne počúvali slová otca Bruna, ktorý nám vysvetľoval silu a moc Ducha Svätého. Vysvetľoval pôsobenie Ducha Svätého v sviatostiach, v krste, birmovke, vo sviatosti kňazstva a manželstva. Rozdelil sviatosti, ktoré môžeme prijať iba jedenkrát a to sú krst, birmovka a sviatosť kňazstva. Ostatné sviatosti môžeme prijímať opakovane, samozrejme pri rešpektovaní zásad ich prijatia.*

*Po katechéze sa bratia a sestry zdieľali o svojich radoostiach, starostiach a Monika informovala o pripravovaných akciách. Na záver nás otec Bruno požehnal a naplnení Duchom Svätým sme sa rozišli.*

Janka Šalková

## Sviatok bl. Panny Márie Anjelskej v Porciunkule

### Porciunkula na Orave

Tradícia spoločných osláv členov OFS Oravského regiónu na slávení sviatku Porciunkuly má korene už na začiatku deväťdesiatych rokov. 2. augusta sme si opäť pripomenuli ako nám svätý František v Porciunkule v roku 1216 vymodlil od nášho nebeského Otca úžasný dar slovami: „Nebeský Otče, aj keď som len nehodný hriešnik, prosím, aby bola všetkým, ktorí prídu do tohto kostola s úmyslom vyznať svoje hriechy a prejavíť skrúšenosť, udelená milosť úplného odpustenia dočasných trestov.“ A Pán mu odpovedal: „Prosíš veľa, brat František, zaslúžiš si ale viac.“

Bratstvá spoločne oslávili tento nádherný sviatok, ktorý je zároveň príležitosťou nielen na stretnutie sa a utuženie vzájomných vzťahov medzi bratstvami, ale aj možnosťou na inšpiráciu a motiváciu od bratov františkánov z I. rádu. O 9.30 h. nás srdečne privítal br. Simeon OFM, ktorého prednáška bola veľkým duchovným darom pre účastníkov prepĺneného kostolíka. V nej nám nielen osvetlil podstatu tejto slávnosti, ale aj priblížil menej známe fakty o nej. Následne sme pokračovali modlitbou františkánskeho ruženca. Na slávnostnej svätej omši o 11:00 h. nám vo svojej homílii do srdca prehovoril aj br. Peter OFM, keď nás nabádal k tomu, aby sme prosili najmä o dar odpúšťania. Po skončení svätej omše nasledovalo v areáli kostola agapé. Po prijatí Eucharistie je to asi najkrajšia chvíľa, keď sa všetci stretáme a posilníme sa nielen na tele, ale aj na duši. Tento rok sa nás stretlo okolo 50 členov OFS. Boli tu bratia a sestry z miestnych bratstiev Rabčice, Liesek, Trstená, Biely Potok, Zuberec, Chlebnice, Malatiná a Ružomberok. O posilnenie tela a celú organizáciu slávnosti sa postaralo najmä MB Trstená, za čo im patrí veľká vďaka. Vďaka patrí aj všetkým, ktorí agapé spestrili vlastnými dobrotami.

Obohatením slávnostného dňa bolo zdieľanie sa ministrov bratstiev a stretnutie s národnou viceministerkou Marcelou Prekopovou. Na stretnutí sme okrem iného venovali pozornosť oslavám 800. výročia Vianoc v Greccio, putovným jasliam a deviatniku, ku ktorým sa náš región pripojil a vytvorili sme aj harmonogram putovania jasličiek do jednotlivých bratstiev. V tejto súvislosti sme sa pristavili aj pri ostatných 800 jubileách a možnostiach zapojiť sa do osláv podľa odporúčania Konferencie Františkánskej rodiny. Viceministerka NR nás motivovala k hlbšiemu zamysleniu sa nad Regulou, k jej pravidelnému štúdiu na stretnutiach a hlavne naplneniu v osobnom živote i v živote našich bratstiev. Využili sme príležitosť a navzájom sme si vymenili i ďalšie cenné informácie a inšpirácie.

Vyvrcholením slávnosti bola tichá adorácia v kostolíku. Ostáva nám už len pretaviť slová svätého Františka do skutkov: „Začni od toho, čo je nevyhnutné; potom urob to, čo je možné; a nakoniec zistíš, že si urobil nemožné.“

Sr. Klára Anna Slušňáková,  
ministerka MB Malatiná

## Porciunkula v Brehove

Každoročne sa tešíme na náš veľký františkánsky sviatok – Porciunkulu a na to, že ho môžeme sláviť spolu s našimi bratmi minoritmi v Brehove.

No tohto roku bol tento sviatok pre naše bratstvo sv. Pátra Pia v Sečovciach zvlášť výnimočný, lebo dve naše sestry, z Brehova: sr. Klára Judita Zubaľová a sr. Mária Magdaléna Marta Brežňáková, kostolníčka v tunajšom kostole, zložili počas svätej omše profesiu vo Františkánskom svetskom ráde. Sľubom zavŕšili takmer päťročné obdobie prípravy, ktoré bolo prerušené kvôli šíriacemu sa korona vírusu,...

No čakalo nás ešte jedno veľké prekvapenie. Na slávenie Porciunkuly prišli do Brehova i bratia a sestry z miestneho bratstva sv. Alžbety z Košíc.

Slávnosť sa začala sviatosťou zmierenia, po ktorej nám páter Stanislav Rok OFMConv. pripomenul význam Porciunkuly, aby sme sa dokázali viac sústrediť na prijatie všetkých darov a milostí, ktoré nám náš otec sv. František vyprosil. Nasledovala pobožnosť svätého ruženca – slávnostné tajomstvá, svätá omša a adorácia. Svätú omšu celebraval, v mene Cirkvi potvrdil večné sľuby sestier i celý duchovný program pripravil a viedol páter Stanislav.

Nasledovalo krátke fotenie na pamiatku a potom sme sa presunuli do kláštora, kde už bol pripravený slávnostný obed. Všetci sme sa tešili aj na toto neformálne stretnutie pri stole, aby sme sa mohli zdieľať svojou radosťou zo spoločného stretnutia dvoch blízkych bratstiev. Veď v tomto kláštore sme sa takto spoločne stretli naposledy pred 15 rokmi, keď sa v roku 2008 uskutočnila v Brehove prázdninová duchovná obnova františkánskych rodín, kde sme strávili nádherné spoločné chvíle spolu s našimi deťmi. Z týchto našich detí sa medzitým stali dospeláci, niektorí starší účastníci medzitým odišli do domu nášho Otca, nezabudnuteľný páter Stanislav Maciaszek OFM Conv., ktorý nás vtedy duchovne viedol do hlbín duchovného života a ukazoval ich krásu, odišiel na svoje nové pôsobisko v rodnom Poľsku a my sme mohli už iba spomínať na spoločne prežitú chvíľu. Boli sme veľmi vďační, že sme sa mohli takto stretnúť a oživiť si spomienky.

Veľká vďaka za tento spoločne prežitý deň patrí predovšetkým nášmu obetavému pátrovi Stanislavovi Rokovi. Ďakujeme mu za všetko a od nášho nebeského Otca mu vyprosujeme Božie požehnanie.

Cecília Blanárová



## Volebná kapitula miestneho bratstva sv. Jozefa v Bratislave

Miestne bratstvo OFS pri kláštore kapucínov v Bratislave slávil miestnu volebnú kapitulu v sobotu 24. júna 2023. Príprava na voľby bola veľmi zodpovedná, čo bolo zrejmé z jej priebehu. Kapitula sa začala slávením svätej omše v kostole. Pozvanie prijali i bratia kapucíni a spolu celebrowali sv. omšu s regionálnym a miestnym duchovným asistentom. Bol to krásny úvod slávania kapituly.

Po malom agape regionálny minister brat Vladimír Meňhart otvoril slávenie kapituly modlitbou a po vyzvaní Ducha Svätého dosluhujúca ministerka MB sestra Denisa Židová predniesla správu za trojročné funkčné obdobie, ktorú doplnili ostatní prítomní členovia miestnej rady. Prítomná nadpolovičná väčšina členov bratstva si postupne zvolila novú miestnu radu v zložení:

Minister – Denisa Židová; viceminister – René Milták; tajomník – Zuzana Tomanová; formátor – Marianna Kromková; pokladník – Andrea Rajczy.

Po zvolení miestnej rady sa bratom a sestrám prihovoril miestny a aj regionálny duchovný asistent. Zvoleným bratom a sestrám vyprosujeme Božie požehnanie a dary Ducha Svätého, aby zodpovedne viedli život v miestnom bratstve.

Monika Olečková, tajomníčka regionálnej rady Západoslovenského regiónu.



**ŽIVOTNÉ JUBILEÁ****Bratislava, Bratstvo sv. Stanislava:**

Mária Terézia Kormúthová – 1.9.2023 – 85 rokov,  
 Silvia Ľudmila Pižlová – 16.9.2023 – 75 rokov,  
 Michaela Františka Janáková-Gregorová – 25.10.2023 – 55 rokov,  
 Alexandra Faustína Mesárošová - 16.11.2023 – 70 rokov,  
 Jaromír Miloš František Turanec – 19.11.2023 – 55 rokov.

**Belá nad Cirochou:**

Paula Paulina Andrejova - 24.9.2023 – 70 rokov.

**Chlebnice:**

Klára Anna Maxoňová - 8.1.2023 - 85 rokov,  
 Mária Antónia Stašová - 16.9.2023 - 70 rokov.

**Krásno nad Kysucou:**

Anna Miroslava Hájková – 10.11.2023 – 75 rokov.

**Lučenec:**

Mária Elena Gubániová – 9.11.2023 – 80 rokov.

**Oščadnica:**

Anežka Anna Revajová – 14.9.2023 – 90 rokov.

**Sečovce:**

Laura Jana Čelovská – 19.9.2023 – 55 rokov.

**Stará Ľubovňa:**

Ján Milan Dubiel - 30.7.2023 - 90 rokov,  
 Monika Jolana Pčolková - 20.7.2023 - 75 rokov.

**Topoľčany:**

Alojzia Katarína Kňazeová - 15.9.2023 - 90 rokov.

**Zvolen:**

Helena Eleonóra Hrašková – 10.11.2023 - 65 rokov.

**Žilina:**

Jozef Širanec – 30.11.2023 – 95 rokov.

**VÝROČIE PROFESIE:****Bratislava, bratstvo sv. Stanislava:**

Monika Marta Olečková – 20.9.2023 – 15. výročie,  
 Rastislav Benedikt Smažák – 16.10.2023 – 30. výročie,  
 Eva Františka Kováčová – 19.10.2023 – 30. výročie,  
 Roman Pio Šlesar – 20.10.2023 – 5. výročie,  
 Jana Mária Šlesarová – 20.10.2023 – 5. výročie.

**Trnava:**

Eva Barbora Hřčková – 18.9.2023 – 15. výročie,  
 Valéria Jozefína Vetrichová – 3.10.2023 – 75. výročie.

**Zvolen:**

Františka Anna Chmelíková – 4.10.2023 – 10. výročie.

**ODIŠLI K PÁNOVI:****Chlebnice**

Monika Terézia Šnapková - 8.12.2022 - vo veku 82 rokov.

2. VYDÁNÍ

# OTEC PIO

A. Negrisola  
N. Castello  
S. M. Manelli

# Z PIETRELCINY

POHLED DO NITRA STIGMATIZOVANÉHO KAPUCINÁ

Pozoruhodný život svätého františkána, kňaza pátra Pia z Pietrelciny, ako dokladujú početné prvé i opakované vydania, je obľúbenou témou monografií stoviek autorov i čitateľov, zdroje uvádzajú okolo 500 napísaných originálov kníh a štúdií. Po mystikovi, stigmatizovanom kňazovi, siahlo v roku 2011 aj Karmelitánske Nakladateľství Kostelní Vydří a druhýkrát vydalo pozoruhodnú publikáciu, ktorá sa od tradične i netradične spracovaných životopisov svätca odlišuje jedinečnosťou témy vnútorného života pátra Pia. Pre tých, ktorí túžia hlbšie poznať jeho príťažlivú osobnosť a duchovne rásť, je neoceniteľným darom. Autori tohto diela A. Negrisola, N. Castello a S.M. Manelli, z ktorých jeden je aj františkánskym rehoľníkom, dlhé roky poznali pátra Pia a dávali sa od neho duchovne formovať, sa rozhodli neponechať si svoje neobyčajné skúsenosti a podeliť sa o ne so všetkými, ktorí túžia prehlbovať svoje povolanie a charizmu, alebo sa inšpirovať v živote viery. Ich vzácne svedectvo je doplnené mnohými citáciami samotného pátra Pia z jeho monumentálneho 4 zväzkového diela „Epistolario“. Táto 1377 stránková kniha, obsahuje väčšinou jeho korešpondenciu a duchovné rady svojim zverencom a všetkým, ktorí ho o pomoc žiadali. Už vybrané nadpisy tém z I. kapitoly Mariánska mystika, Mária žije vo mne, V Ježišovej a Máriinej škole, Hlavné cnosti rehoľníka, Neustále s ružencom v ruke, ale aj všetky ostatné ponúkajú čitateľovi, a o to viac františkánom, načerpať z nesmierneho bohatstva duchovného života svätca, nabádať k zamysleniu a pozývajú k intímnejmu, živému vzťahu s Ježišom a jeho matkou. Povzbudzujú k budovaniu serafínskych čností a v konečnom dôsledku naplneniu vlastných povolaní.

Ako píše kardinál Palazzini v predslove knihy, od neobyčajného syna sv. Františka z Assisi sa stále máme čo učiť.

-MM-